

Sprawozdanie z działalności

Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku

za 2024 rok

SPIS TREŚCI

I. POMOC SPOŁECZNA DLA OSÓB I RODZIN W TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	4
1. Przyczyny korzystania z pomocy społecznej	5
2. Świadczenia z pomocy społecznej	6
2.1. Zadania własne gminy	6
2.1.1. Świadczenia pieniężne	6
2.1.2. Składki na ubezpieczenie zdrowotne	6
2.1.3. Zapewnienie posiłku i pomoc w zakresie dożywiania	6
2.1.4. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	8
2.1.5. Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym	9
2.1.6. Gminne programy osłonowe	9
2.1.7. Praca socjalna	10
2.2. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę	11
2.2.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	11
2.3. Zadania własne powiatu	11
2.3.1. Poradnictwo specjalistyczne	11
2.3.2. Domy pomocy społecznej	12
2.3.3. Osoby usamodzielniane na podstawie ustawy o pomocy społecznej	12
2.3.4. Mieszkania treningowe	13
2.3.5. Ośrodek Interwencji Kryzysowej	13
2.4. Pomoc cudzoziemcom	16
II. AKTYWIZACJA I REINTEGRACJA OSÓB I RODZIN W CELU ŻYCIOWEGO USAMODZIELNIENIA	19
1. Pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym	19
2. Pomoc osobom w kryzysie bezdomności i zagrożonym bezdomnością	19
3. Pomoc osobom i rodzinom, w których występuje uzależnienie od alkoholu	20
4. Pomoc osobom potrzebującym wsparcia ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność	21
5. Pomoc osobom starszym i samotnym	22
6. Pomoc rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze	23
7. Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	24
III. POMOC OSOBOM DOZNAJĄCYM PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OSOBOM STOSUJĄCYM PRZEMOC	25
IV. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIELĘCZY ZASTĘPCZEJ	26
1. Wsparcie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	26
2. Rodziny zastępcze	27
3. Usamodzielnianie wychowanków	29
4. Instytucjonalna piecza zastępcza	30
5. Zadanie realizowane przez MOPR w Białymstoku jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej	31
V. ŚWIADCZENIA OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH	34
VI. REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	34
VII. ŚWIADCZENIA RODZINNE, POMOC Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO, ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE, DODATKI MIESZKANIOWE, INNE DODATKI	37
1. Świadczenia rodzinne	37
2. Świadczenie wychowawcze – Program „Rodzina 500+”	38
3. Fundusz alimentacyjny i dłużnicy alimentacyjni	38
3.1. Fundusz alimentacyjny	38
3.2. Dłużnicy alimentacyjni	38
4. Dodatki mieszkaniowe	39
5. Program osłonowy	39
6. Dodatek osłonowy	40
7. Dodatek gazowy	40
8. Bon energetyczny	40
VIII. POMOC MATERIALNA O CHARAKTERZE SOCJALNYM	41
IX. ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE DLA POSIADACZY KARTY POLAKA	41
X. ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE NA PODSTAWIE USTAWY O REPATRIACJI	42
XI. WSPARCIE SENIORÓW	42
XII. WSPÓŁPRACA MOPR Z INNYMI PODMIOTAMI	42
XIII. KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W BIAŁYMSTOKU	43
XIV. PRZEPISY PRAWNE	45
XV. INFORMACJA O REALIZACJI PROGRAMU POMOCY SPOŁECZNEJ NA LATA 2021-2024	46

Wstęp

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku, zwany dalej MOPR lub Ośrodek, jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej wykonującą w Mieście Białystok zadania własne gminy i powiatu oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę i powiat, a także zadania z zakresu administracji rządowej. W myśl art. 110 ust. 9 i art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej/kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa odpowiednio radzie gminy/radzie powiatu coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka.

MOPR realizuje zadania pomocy społecznej, jak również szeroko rozumianej polityki społecznej, w szczególności z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy domowej, świadczeń rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, rehabilitacji społecznej oraz świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Ośrodek realizuje również zadania własne gminy wynikające z ustawy o systemie oświaty związane z udzielaniem uczniom pomocy materialnej o charakterze socjalnym.

Działania realizowane przez MOPR w 2024 r. były zgodne z założeniami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Białegostoku na lata 2021-2030 i Programem Pomocy Społecznej Miasta Białegostoku na lata 2021-2024.

Główne cele realizowane przez Ośrodek to:

1. pomoc w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka,
2. pomoc w doprowadzaniu do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem,
3. umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia,
4. wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacja pieczy zastępczej.

Do zadań MOPR należy między innymi:

1. analiza i ocena zjawisk rodzących potrzebę świadczenia pomocy społecznej,
2. przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej,
3. praca socjalna, rozumiana jako działalność zawodowa, skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi,
4. pobudzanie do aktywnego udziału w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej oraz aktywizowanie różnych środowisk do podejmowania działań samopomocowych, budowanie lokalnego systemu wsparcia środowiskowego,
5. koordynacja realizacji miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
6. opracowywanie i realizacja projektów miejskich programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych,
7. dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pomocy na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie określonym ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
8. praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz pełnienie funkcji organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
9. zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka i placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
10. pomoc osobom usamodzielnianym,
11. nadzór nad działalnością domów pomocy społecznej oraz prowadzenie postępowania i wydawanie decyzji w zakresie kierowania i umieszczania osób w domach pomocy społecznej,
12. prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz udzielanie specjalistycznego poradnictwa socjalnego i prawnego osobom i rodzinom,
13. obsługa organizacyjno-techniczna zespołu interdyscyplinarnego,
14. realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych,
15. realizacja zadań wynikających z ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej, przyznawanie i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
16. realizacja zadań wynikających z ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
17. realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych związanych z potwierdzaniem prawa do korzystania z tych świadczeń,

18. współdziałanie z placówkami pomocy społecznej, organem sprawującym nadzór pedagogiczny, instytucjami, stowarzyszeniami, pracodawcami oraz osobami fizycznymi i prawnymi celu realizacji zadań pomocy społecznej i o świadczeniach rodzinnych.

Dane liczbowe dotyczące decyzji wydanych w 2024 roku

Ośrodek w 2024 r. wydał 61 267 decyzji administracyjnych w sprawach:

- świadczeń z pomocy społecznej – 29 891 (48,78%),
- świadczeń rodzinnych – 13 903 (22,69%),
- dodatków mieszkaniowych – 7 827 (12,77%),
- opieki nad dzieckiem w pieczy zastępczej – 2 452 (4%),
- dłużników alimentacyjnych i funduszu alimentacyjnego – 1 536 (2,5%),
- dodatku osłonowego, bonu energetycznego, refundacji podatku VAT – 3 025 (4,93%),
- pobytu w domu pomocy społecznej – 1 892 (3,08%),
- uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej – 456 (0,7%),
- świadczenia wychowawczego – 32 (0,05%),
- stypendia i zasiłki szkolne – 250 (0,41%),
- jednorazowe świadczenie pieniężne obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa – 3 (0,005%).

Od decyzji wydanych przez MOPR wpłynęło 285 odwołań (wniesiono je od 0,5% decyzji).

Ponadto wydano:

22 395 informacji przyznających:

- dodatek osłonowy – 9 105 (41%),
- bon energetyczny – 12 612 (56%),
- refundacja podatku VAT – 678 (3%).

1 475 informacji przyznających pomoc obywatelom Ukrainy:

- jednorazowe świadczenie – 127 (9%),
- świadczenie pieniężne z tytułu zakwaterowania i wyżywienia – 1 348 (91%).

I. POMOC SPOŁECZNA DLA OSÓB I RODZIN W TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku dla mieszkańców Białegostoku organizuje pomoc społeczną współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, mimo uprzedniego wykorzystania własnych uprawnień, zasobów i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Rodzaj, forma i rozmiar świadczeń powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających przyznanie pomocy, a potrzeby uwzględnione, jeśli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach, w tym finansowych pomocy społecznej. Przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej nie jest bezwarunkowe, bowiem zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej, osoby i rodziny obejmowane wsparciem mają obowiązek współdziałania w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej. Oznacza to, że w realizacji zadań pomocy społecznej należy kierować się zasadą pomocniczości i partycypacji. W oparciu o te wyznaczniki podmioty polityki społecznej wkraczają z pomocą wówczas, gdy mimo zaangażowania osób i rodzin w poprawę własnej sytuacji życiowej, samodzielne rozwiązanie problemów życiowych nie jest możliwe.

W 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku objął różnego rodzaju wsparciem w ramach pomocy społecznej około 2,9% mieszkańców miasta Białegostoku.

Tabela Nr 1. Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej przyznanych decyzją w stosunku do liczby mieszkańców miasta Białegostoku

Liczba mieszkańców Białegostoku (zameldowanych na pobyt stały i czasowy - stan na 31.12.2024 r.*)	Liczba osób/rodzin	Liczba osób w rodzinach	% mieszkańców Białegostoku objętych pomocą
267 718	5 772	7 669	2,9

* źródło: Rejestr mieszkańców miasta Białegostoku, Urząd Miejski w Białymstoku, Departament Obsługi Mieszkańców

Tabela Nr 1 zawiera dane dotyczące ogólnej liczby osób i rodzin przebywających w środowisku (oraz osób w tych rodzinach), którym MOPR w 2024 r. udzielił wsparcia w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej. W ramach ustawy o pomocy społecznej, oprócz pomocy świadczonej w środowisku, Ośrodek realizował zadanie zapewnienia opieki całodobowej w domach pomocy społecznej oraz zadania z zakresu usamodzielnienia wychowanków placówek określonych w art. 88 ust. ustawy o pomocy społecznej.

1. Przyczyny korzystania z pomocy społecznej

Ustawowe regulacje dotyczące świadczeń z pomocy społecznej nadają im charakter obowiązkowy bądź fakultatywny. Rodzaj, forma i rozmiar przyznawanych świadczeń zależą od indywidualnej sytuacji osoby lub rodziny ubiegającej się o wsparcie, okoliczności uzasadniających potrzebę udzielenia pomocy, liczby osób i rodzin potrzebujących pomocy oraz możliwości finansowych Ośrodka.

W 2024 r. prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługiwało osobom i rodzinom, których dochód (netto) nie przekraczał kryterium dochodowego wynoszącego:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 776 zł,
- na osobę w rodzinie – 600 zł,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z przesłanek wymienionych w art. 7 pkt 1 – 15 ustawy o pomocy społecznej, np. bezrobocie, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, alkoholizmu, bezdomności.

Wykres Nr 1. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej ze względu na okoliczności jej przyznania

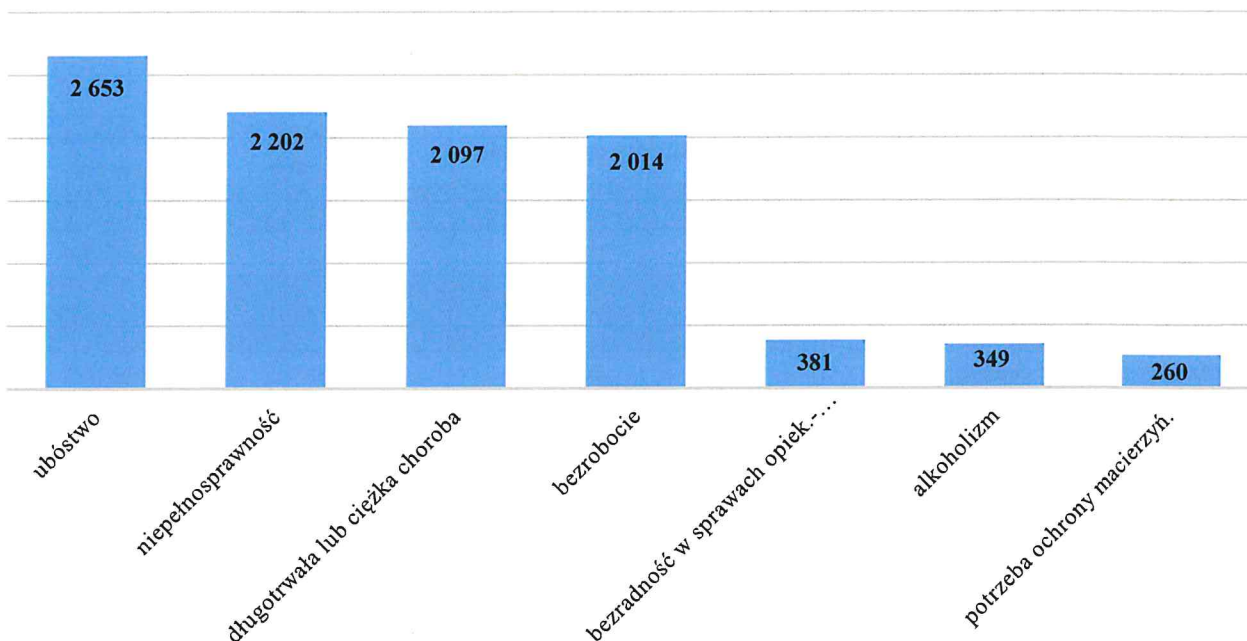

Tabela Nr 2. Przesłanki przyznania pomocy

Trudna sytuacja życiowa	Liczba osób/rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	2 653	4 125
Bezdomność	222	223
Potrzeba ochrony macierzyństwa	260	1 323
w tym: wielodzietność	199	1 121
Bezrobocie	2 014	4 011
Niepełnosprawność	2 202	3 054
Długotrwała lub ciężka choroba	2 097	2 929
Przemoc domowa	52	163
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – ogółem, w tym:	381	1 203

rodziny niepełne	174	546
rodziny wielodzietne	72	409
Alkoholizm	349	500
Narkomania	58	79
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	101	134
Trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w RP status uchodźcy, ochronę uzupełniającą, zezwolenie na pobyt czasowy	161	349
Zdarzenie losowe	9	13

Najczęstszą przyczyną korzystania z pomocy społecznej było ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba.

2. Świadczenia z pomocy społecznej

MOPR w Białymstoku w 2024 r. przyznał w drodze decyzji administracyjnej (w ramach zadań z zakresu pomocy społecznej) świadczenia 5 772 osobom i rodzinom (w rodzinach tych było 7 669 osób). W sprawie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych wydano 29 891 decyzji, w tym: 26 855 – przyznających, 251 – odmownych, 503 – umarzające postępowanie oraz 2 282 inne decyzje tj. zmieniające, wstrzymujące, uchylające, wygaszenia i stwierdzające nienależnie pobrane świadczenia (statystyka nie obejmuje pobytu w domu pomocy społecznej oraz usamodzielnienia wychowanków z systemu pomocy społecznej).

2.1. Zadania własne gminy

2.1.1. Świadczenia pieniężne

Tabela Nr 3. Świadczenia realizowane w ramach zadań własnych gminy

Forma pomocy	Liczba osób/rodzin	Liczba osób w rodzinach	Kwota świadczeń (w zł)
Zasiłki stałe	1 291	1 455	11 140 266
Zasiłki okresowe	2 181	4 032	4 822 448
Zasiłki celowe ogółem (bez rządowego programu dożywiania i pochówków), w tym:	2 622	4 579	3 757 990
zasiłki specjalne celowe	619	828	770 768
na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	9	13	23 000

2.1.2. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Tabela Nr 4. Składki na ubezpieczenie zdrowotne – zadanie własne gminy

Formy pomocy – zadania własne gminy	Liczba osób, za które opłacano składkę	Kwota świadczeń (w zł)
Opłata składki za osoby: pobierające zasiłek stały, realizujące kontrakt socjalny, objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w CIS	1 133	905 932

2.1.3. Zapewnienie posiłku i pomoc w zakresie dożywiania

W 2024 r. zapewnienie posiłku realizowano głównie w oparciu o Program ustanowiony Uchwałą Nr 149 z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028. W oparciu o Program możliwe było udzielanie wsparcia w formie posiłku oraz zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności.

W ramach Programu pomocą w formie dożywiania objęto 5 883 osoby. Łączna kwota wydatkowana przez MOPR na pomoc w formie dożywiania na posiłki i zasiłki celowe w ramach Programu wyniosła 6 251 566 zł (środki własne w kwocie 1 489 709 zł stanowiły 23,83% całości kosztów Programu, dotacja celowa z budżetu państwa w kwocie 4 761 857 – 76,17%).

Posiłki finansowane wyłącznie ze środków własnych gminy, przyznawano również poza Programem. Koszt tych świadczeń poniesionych przez MOPR wyniósł 41 962 zł, z tego na posiłki dzieciom i młodzieży w szkołach przeznaczono 38 547 zł, a na posiłki uczestnikom Środowiskowego Domu Samopomocy przeznaczono 3 415 zł. Na posiłki i ich dowóz osobom dorosłym, poza Programem, Dzienny Dom Pomocy Społecznej wydatkował 531 997 zł.

Łączny koszt pomocy w formie dożywiania wydatkowany przez MOPR (w ramach Programu i poza nim) wyniósł 6 293 527 zł, z tego w ramach Programu wydatkowano 6 251 566 zł, wyłącznie ze środków własnych gminy – 41 962 zł.

Tabela Nr 5. Zapewnienie posiłku i pomoc w zakresie dożywiania – w ramach Programu

Wyszczególnienie		Liczba osób*	Koszt ogółem (w zł)	Środki własne (w zł)	Dotacja (w zł)
Osoby objęte Programem „Posilek w szkole i w domu” ogółem, w tym w formie:		5 883	6 251 566	1 489 709	4 761 857
posiłku	dzieci do 7 roku życia	205	448 441	120 997	327 444
	uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej	731			
	dzieci i młodzież, którym wydano posiłki bez decyzji	28	3 905	2 053	1 852
	pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	1	4 484	1 140	3 344
zasilku celowego	dzieci do 7 roku życia	860	5 794 736	1 365 518	4 429 217
	uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej	1 130			
	pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	3 662			

* liczba osób nie sumuje się (osoby i rodziny mogą korzystać zarówno z posiłku jak i z zasilku celowego), poza wykazanymi w tabeli kosztami wydatkowano również środki znajdujące się w budżecie Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku, które wyniosły ogółem 556 156 zł, w tym: posiłek – 536 460 zł, dowóz – 19 696 zł, środki własne ogółem 156 156 zł, w tym: posiłek – 150 626 zł, dowóz – 5 530 zł, dotacja ogółem 400 000 zł, w tym: posiłek – 385 834 zł, dowóz – 14 166 zł.

W 2024 r. dożywianiem w formie posiłku objęto 1 007 dzieci i młodzieży. Były one realizowane w 117 placówkach na terenie Białegostoku, tj. w 60 szkołach, 49 przedszkolach oraz 8 żłobkach (poza Programem).

Koszt posiłków udzielonych dzieciom i młodzieży, w ramach Programu wyniósł 452 346 zł, z tego 3 905 zł przeznaczono na opłacenie posiłków 28 dzieciom i uczniom otrzymującym je bez decyzji administracyjnych (w ramach programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc Miasta Białegostoku w formie posiłku dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole” na lata 2024 – 2029). Dzieciom i młodzieży niespełniającym kryteriów udziału w Programie udzielono pomocy w formie posiłków poza Programem (finansowano je wyłącznie ze środków Miasta Białegostoku) – koszty poniesione na posiłki dla dzieci i młodzieży wyniosły 38 547 zł.

Łączny koszt posiłków dla dzieci i młodzieży w 2024 r. (w ramach Programu i poza nim) wyniósł 490 893 zł.

Pomoc osobom dorosłym w formie jednego gorącego posiłku (obiadu) realizowana była w Dziennym Domu Pomocy Społecznej (2 stołówki) i Środowiskowym Domu Samopomocy.

Posiłki przyznano 378 osobom: 371 osób spożywało je w DDPS, w tym 55 osobom dowożono posiłek (174 osobom finansowano je w ramach Programu, 208 ze środków gminy – 11 osób spożywało je w Programie i poza Programem), 7 uczestników ŚDS posiłki spożywało w Środowiskowym Domu Samopomocy (1 osoba w ramach Programu, 6 poza Programem).

Pomocą w formie gorącego posiłku objęto łącznie 1 385 osób (1 007 dzieci i 378 osób dorosłych), koszt przyznanych posiłków wyniósł 1 586 944 zł (490 893 zł – dzieci i młodzież, 1 096 052 zł – osoby dorosłe).

Tabela Nr 6. Zapewnienie posiłku - poza Programem

Wyszczególnienie	Osoby	Koszt ogółem (w zł)
Dzieci	78	38 547
Osoby dorosłe korzystające z posiłków ŚDS	6	3 415

Osoby dorosłe korzystające z posiłków DDPS	208	531 997
Ogółem	292	573 959

Tabela Nr 7. Zapewnienie posiłku ogółem, z kosztami dowozu (w ramach Programu i poza Programem)

Wyszczególnienie	Program	Poza programem	Suma
Osoby łącznie	1 104	292	1 385
w tym:			
– dzieci	901	78	979
– dzieci i młodzież, którym wydano posiłki bez decyzji	28	0	28
– osoby dorosłe	175	214	378
Koszt ogółem (w zł)	1 012 986	573 959	1 586 944
w tym:			
– dzieci	452 346	38 547	490 893
– osoby dorosłe	560 640 (w tym dowóz – 19 696)	535 412 (w tym dowóz – 28 837)	1 096 052 (w tym dowóz – 48 533)

* w tym 28 dzieci, które spożywały posiłek bezdecyzyjnie

W 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku realizował Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021 – 2027 (FEPŻ), który stanowi kontynuację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020. Pomoc żywnościowa współfinansowana jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, jest kierowana do osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów znajdują się w trudnej sytuacji życiowej i nie mogą sobie zapewnić odpowiednich produktów żywnościowych. Pomocą w ramach FEPŻ mogły być objęte osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, których dochód nie przekraczał kryterium dochodowego wynoszącego 265% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej, tj. w przypadku osoby samotnie gospodarującej – 2 056,40 zł, a w przypadku osoby w rodzinie – 1 590 zł.

W roku sprawozdawczym realizowano dwa podprogramy FEPŻ oraz Podprogram 2023 i 2024.

W zakresie doboru osób i weryfikacji uprawnień do pomocy żywnościowej MOPR współpracował z podmiotami zajmującymi się dystrybucją żywności na terenie miasta Białegostoku. Współpraca polegała na wydaniu przez pracownika socjalnego MOPR skierowania do właściwej organizacji, które potwierdzało uprawnienie osoby/rodziny do otrzymania pomocy żywnościowej z FEPŻ.

W 2024 r. wydawano skierowania do 11 lokalnych organizacji partnerskich w celu otrzymania żywności:

- Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie „DROGA”,
- Stowarzyszenie „Ku Dobrej Nadziei”,
- Stowarzyszenie Bliżej Siebie Białystok – Eindhoven,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju „Hektor”,
- Fundacja „Dialog”,
- Chrześcijańska Służba Charytatywna Oddział Mazowiecki Filia w Białymstoku,
- Zespół Parafialny przy Kościele Św. Rocha,
- Parafia Rzymskokatolicka p.w. Bł. Bolesławy Lament,
- Caritas Archidiecezji Białostockiej,
- Stowarzyszenie Wspierania Środowisk Lokalnych „Aktywne Osiedle”,
- Kościół Zielonoświątkowy Zbór Dobra Nowina.

Osoby, które otrzymały skierowanie pracownika socjalnego MOPR korzystały ze wsparcia w postaci żywności, wydawanej cyklicznie (comiesięcznie) w formie paczek żywnościowych.

Pomoc udzielana w formie produktów spożywczych miała na celu m.in. zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób potrzebującym.

Do pomocy w ramach FEPŻ w 2024 r. zakwalifikowano 1 759 osób, w tym 208 osób to obywatele Ukrainy.

2.1.4. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

W 2024 r. usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze przyznano i świadczone 535 osobom. Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Pomoc w tej formie

była realizowana w miejscu zamieszkania podopiecznych przez dwa podmioty, tj. Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dostosowane są do szczególnych potrzeb podopiecznych, wynikających z rodzaju ich schorzenia lub niepełnosprawności, przy czym świadczone są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Pomoc w tej formie była realizowana w siedzibie Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku przy ul. Baranowickiej 203.

Odpłatność za przyznane usługi ustalano w oparciu o przepisy:

1. Uchwały Rady Miasta Białystok Nr LI/731/22 z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług.

W roku sprawozdawczym cena za 1 godzinę usług świadczonych przez PCK i PKPS wynosiła 40 zł. Natomiast koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w siedzibie Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku wynosił 7,45 zł w I kwartale 2024 r., 7,94 zł w II kwartale 2024 r.

Tabela Nr 8. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane w ramach zadań własnych gminy

Usługi opiekuńcze	Liczba osób	Koszt świadczeń (w zł)
Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania	517	4 218 595
Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Baranowickiej 203	18	129 852 (środki w budżecie DPS)

W Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku przy ul. Baranowickiej 203 świadczone są specjalistyczne usługi opiekuńcze (z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi).

2.1.5. Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym

Tabela Nr 9. Pochówki – zadanie własne obowiązkowe gminy

Liczba pochówków	Koszt całkowity (w zł)
34	115 660*
w tym osobom bezdomnym	
8	31 480

*Łączny koszt pochówków wynosił 187 660 zł, z której odzyskano kwotę refundacji z ZUS w wysokości 72 000 zł.

2.1.6. Gminne programy osłonowe

W 2024 r. MOPR realizował 4 programy osłonowe:

1. Gminny program osłonowy przyjęty Uchwałą Nr XLVI/676/21 Rady Miasta Białystok z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia gminnego programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców Miasta Białegostoku na lata 2022-2024

Program adresowany był do mieszkańców Miasta Białegostoku – osób niezdolnych do pracy z tytułu wieku (tj. osób, które osiągnęły wiek emerytalny zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych), osób przewlekle chorych w wieku produkcyjnym, osób niepełnosprawnych, znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i ponoszących wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza.

Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia poniesionych wydatków na leki przysługiwała, jeżeli:

- a) miesięczne wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza osobom uprawnionym w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku przekroczyły kwotę 30 zł,
- b) dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 200% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub 175% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na zakup leków zleconych przez lekarza (pierwszego kontaktu lub specjalistę) była przyznawana w wysokości wydatków poniesionych na ten cel przez osobę uprawnioną lub uprawnionego członka rodziny w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku, jednak łącznie nie mogła być wyższa od kwoty:

- a) 30% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie – w przypadku 1 osoby uprawnionej,

- b) 45% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie – w przypadku 2 osób uprawnionych,
- c) 60% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie – w przypadku 3 i większej liczby osób uprawnionych.

W 2024 r. z programu skorzystało 1 267 osób, w tym 859 osób niepełnosprawnych, 351 przewlekle chorych oraz 254 w wieku emerytalnym. Wsparciem objęto 1 256 rodzin (1 663 osoby w rodzinach). Kwota przyznanej pomocy w roku sprawozdawczym wyniosła 866 655 zł.

W przypadku, gdy wniosek dotyczył więcej niż jednej osoby uprawnionej w rodzinie prowadzącej wspólne gospodarstwo domowe, wnioskodawca złożył jeden wniosek w imieniu wszystkich uprawnionych:

- 6 238 wniosków dotyczyło uprawnienia jednej osoby w rodzinie,
- 164 wnioski dotyczyły uprawnień dwóch osób w rodzinie,
- 30 wniosków dotyczyło uprawnień trzech i więcej osób w rodzinie.

2. Gminny program osłonowy przyjęty Uchwałą Nr LXXIV/1012/23 Rady Miasta Białystok z dnia 18 września 2023 r. w zakresie zmniejszenia wydatków mieszkańców Miasta Białegostoku z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na lata 2024-2026

Pomoc finansowa osobom spełniającym określone kryteria przyznawana jest w formie świadczenia pieniężnego w wysokości 50% należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zbieranymi w sposób selektywny.

W 2024 r. złożono 995 wniosków o przyznanie dodatku osłonowego, wydano 922 decyzje przyznające dodatek osłonowy i 66 odmawiających dodatku. Z programu skorzystały 654 osoby, a kwota przyznanej pomocy wyniosła 125 348 zł.

3. Gminny program osłonowy przyjęty Uchwałą Nr LXXV/1044/23 Rady Miasta Białystok z dnia 23 października 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc Miasta Białegostoku w formie posiłku dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole” na lata 2024 – 2028

Program umożliwia zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz uczniom albo dzieciom, które nie spełniają wymagań, a wyrażają chęć zjedzenia posiłku. Przyznanie doraźnej pomocy w ramach tego Programu nie wymaga ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej. Z posiłków przyznanych w tym trybie skorzystało 28 dzieci i uczniów. Kwota przyznanej pomocy wyniosła 3 905 zł.

4. Gminny program osłonowy na rok 2024 „Wsparcie seniorów Miasta Białegostoku” przyjęty Uchwałą Nr LXXV/1046/23 Rady Miasta Białystok z dnia 23 października 2023 r. w sprawie przyjęcia gminnego programu osłonowego na rok 2024 „Wsparcie seniorów Miasta Białegostoku” na lata 2024 – 2025

Program adresowany był do osób w wieku 60 lat i więcej, mieszkających w Białymstoku, mających problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Cele Programu:

- 1) zapewnienie seniorom usługi wsparcia w zakresie określonym w Programie;
- 2) poprawa poczucia bezpieczeństwa i możliwości samodzielnego funkcjonowania seniorów w miejscu zamieszkania przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Usługę teleopieki świadczonego 587 zamieszkującym w Białymstoku Seniorom w wieku 60 lat i więcej.

2.1.7. Praca socjalna

Praca socjalna nakierowana jest na pomoc osobom i rodzinom w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz poprawy funkcjonowania w środowisku społecznym.

Jest to świadczenie o charakterze niepieniężnym, realizowane bez względu na posiadany przez osobę/rodzinę dochód. Pracę socjalną realizują pracownicy socjalni zatrudnieni w MOPR.

W 2024 roku pomocą w formie pracy socjalnej świadczonej w ramach postępowania administracyjnego o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej oraz w sytuacji, gdy była udzielana tylko praca socjalna objęto łącznie 7 049 osób i rodzin (12 751 osób), przy czym wyłącznie pracą socjalną (bez udzielania innych świadczeń) objęto 2 841 osób i rodzin (5 743 osoby). Pracę socjalną świadczone również na rzecz osób, którym pozostało nie więcej niż 3 miesiące do planowanego opuszczenia zakładu karnego lub aresztu śledczego.

Praca socjalna realizowana była również w oparciu o kontrakt socjalny. Narzędzie to służy wzmocnieniu aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Kontrakt socjalny jest rodzajem umowy określającej sposób współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym w celu rozwiązywania problemów

życiowych. W ramach kontraktu dokonywano gruntownej diagnozy sytuacji klienta, ustalano jego zasoby i możliwości oraz motywowano do podjęcia działań ukierunkowanych na poprawę sytuacji życiowej.

W 2024 r. 79 osób realizowało 78 kontraktów socjalnych, z czego w 2024 r. zawarto 69 kontraktów socjalnych z 70 osobami, pozostałe 9 kontraktów zawarto w latach poprzednich. Spośród wszystkich osób, z którymi zawarto kontrakt socjalny, 41 osób (realizujące 42 kontrakty socjalne) zakończyło pozytywnie realizację uzgodnionych działań, 14 osób (realizujące 14 kontraktów socjalnych) zerwało zawartą umowę. Pozostałe (24) kontrakty realizowane są nadal.

2.2. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę

2.2.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były na podstawie Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Zadanie to realizowały dwie organizacje pozarządowe: Polski Czerwony Krzyż Oddział Okręgowy w Białymstoku i Polski Komitet Pomocy Społecznej Oddział Okręgowy w Białymstoku. Cena odpłatności za 1 godzinę tych usług w 2024 r. wynosiła 45,60 zł.

Tabela Nr 10. Liczba osób oraz kwota wydatkowana na świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych

Formy pomocy	Liczba osób	Koszt świadczeń (w zł)
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	8	122 737

Ponadto MOPR kieruje osoby wymagające pomocy niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w zakresie zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także integracji społecznej do dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi tj. środowiskowych domów samopomocy. Na terenie Miasta Białegostoku funkcjonują 2 takie Domy: Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. 11 Listopada 6 (jednostka organizacyjna Miasta Białegostoku, posiada 60 miejsc) i Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Pogodna 63 (zadanie to realizuje na zlecenie Miasta Białystok Caritas Archidiecezji Białostockiej, posiada 45 miejsc). Łączna liczba miejsc – 105. Placówki realizują indywidualny plan wspierająco-aktywizujący. W Domach świadczone były specjalistyczne usługi opiekuńcze, liczba uczestników ŚDS w 2024 r. – 102 osoby.

2.3. Zadania własne powiatu

2.3.1. Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne jest świadczone, bez względu na posiadany dochód, osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Poradnictwo specjalistyczne realizowane jest głównie przez pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Porady udzielone w 2024 r.:

1. Poradnictwo psychologiczne – udzielono 2 050 porad psychologicznych 900 osobom/rodzinom. Zakres porad z jakimi zgłaszali się klienci obejmował problemy związane z przemocą domową (pomoc osobom doświadczającym przemocy, jak i stosującym przemoc), wydarzeniami traumatycznymi (wypadki, pożar, utrata bliskiej osoby), przeżywaniem żałoby, myślami i tendencjami samobójczymi, zaburzeniami emocjonalnymi.
2. Poradnictwo rodzinne – udzielono 1 249 porad rodzinnych 535 osobom/rodzinom. Porady dotyczyły problemów związanych z konfliktem małżeńskim lub rodzinnym, przemocą ze strony bliskich, zdrad partnerskich.
3. Poradnictwo pedagogiczne – udzielono 416 porad 185 osobom/rodzinom.
4. Poradnictwo mieszkaniowe i socjalne – udzielono 274 porady socjalne i w sprawach mieszkaniowych 119 osobom i rodzinom. Sprawy z jakimi zgłaszali się klienci dotyczyły zasad wynajmu mieszkań z zasobów miasta, złych warunków mieszkaniowych, eksmisji.
5. Poradnictwo prawne – w OIK udzielono 1 049 porad prawnych 619 osobom/rodzinom. Większość z nich dotyczyła prawa rodzinnego i opiekuńczego, prawa spadkowego oraz prawa karnego z zakresu przemocy domowej.
6. Terapia par i małżeństw – udzielono 112 porad 44 osobom.

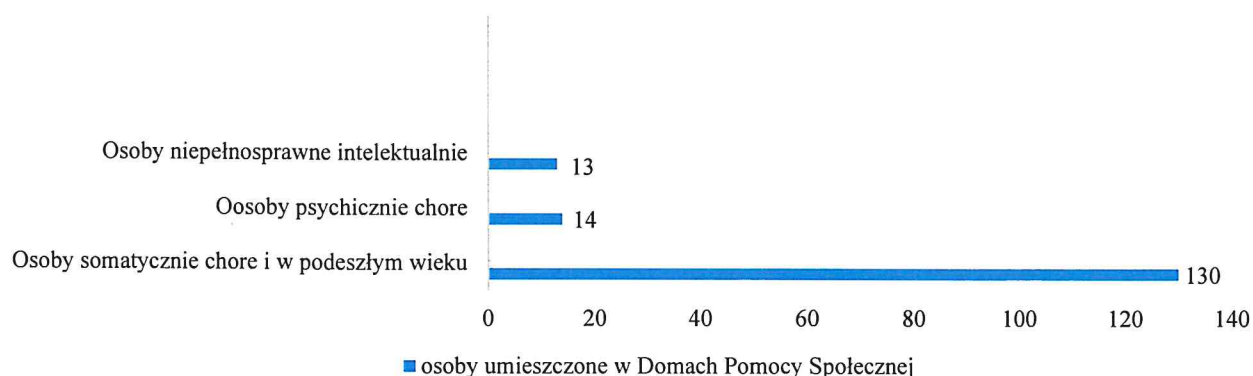
2.3.2. Domy pomocy społecznej

MOPR w Białymstoku realizuje zadania ustawowe w zakresie zapewnienia opieki w domach pomocy społecznej osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącym samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

W domach pomocy społecznej umieszczono łącznie 157 mieszkańców Białegostoku (57 osób na terenie Miasta Białystok, 100 osób na terenie innych powiatów). Z pobytu w domach pomocy społecznej korzystało łącznie 1 034 osób.

W 2024 r. do domów pomocy społecznej skierowano 237 mieszkańców Białegostoku (144 osoby do domów funkcjonujących na terenie Miasta Białystok, 93 osoby do domów na terenie innych powiatów), w tym 22 osoby do DPS dla przewlekle psychicznie chorych. W dniu 31.12.2024 r. na umieszczenie w DPS oczekiwało łącznie 145 mieszkańców Miasta Białegostoku (w tym 36 osób, które przebywają w DPS, ale oczekują na zmianę Domu).

Wykres Nr 2. Liczba osób umieszczonych w domach pomocy społecznej

Odpłatność Miasta Białystok za pobyt 816 mieszkańców (przebywających w domach pomocy społecznej na terenie Miasta Białystok i innych powiatów), którym przyznano decyzją świadczenie wyniosła w roku sprawozdawczym 38 982 107 zł.

Odpłatność ustalona na podstawie decyzji administracyjnych wydanych w oparciu o art. 59 ust. 1 w związku z art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej wyniosła 265 467 zł.

W roku sprawozdawczym podpisano (zgodnie z art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej) 65 umów i 61 aneksów do umów z osobami zobowiązanymi do ponoszenia opłat za pobyt bliskich w domach pomocy społecznej, które poniosły odpłatność na łączną kwotę 1 418 013 zł.

Domy pomocy społecznej funkcjonujące na terenie Miasta Białystok:

1. Dom Pomocy Społecznej ul. Świerkowa 9 dla osób przewlekle somatycznie chorych, dysponuje 188 miejscami. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca na koniec 2024 r. wyniósł 6 893 zł.
2. Dom Pomocy Społecznej ul. Baranowicka 203 z Filią w Bobrowej, dysponuje łącznie 306 miejscami (102 miejsca dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, 168 miejsc dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, 36 miejsc dla osób przewlekle psychicznie chorych – Filia w Bobrowej). Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca na koniec 2024 r. wyniósł 8 141 zł.
3. Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek od Cierpiących ul. Proletariacka 8, przeznaczony dla osób w podeszłym wieku, dysponuje 25 miejscami. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca na koniec 2024 r. wyniósł 4 750 zł.

2.3.3. Osoby usamodzielniane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Pomoc z tytułu usamodzielniania przysługuje wychowankom opuszczającym placówki, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę oraz młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Tabela Nr 11. Usamodzielniani wychowankowie młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapeutycznych, zakładów poprawczych

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki		Pomoc pieniężna na usamodzielnienie		Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej		Razem
Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Kwota świadczeń łącznie (w zł)
7	14 862	4	20 207	4	10 000	45 069

2.3.4. Mieszkania treningowe

W 2024 roku w Białymstoku funkcjonowały 4 mieszkania treningowe przeznaczone dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek określonych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

W mieszkaniach treningowych zamieszkiwało 24 usamodzielnianych wychowanków.

Mieszkania chronione zlokalizowane są przy ulicach:

- Waszyngtona,
- Białówny,
- Pietkiewicza,
- Nowosielska.

2.3.5. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

W strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej, który udziela bezpłatnej pomocy osobom i rodzinom, bez względu na ich sytuację materialną, będącym w stanie nagłego lub przewlekłego kryzysu spowodowanego m.in. przemocą domową, kryzysem małżeńskim, konfliktem rodzinnym, utratą, żałobą, osieroceniem, wypadkiem (w tym masowym), katastrofą, zdarzeniem losowym, samobójstwem, trudnościami wychowawczymi, kryzysem spowodowanym ubóstwem, bezrobociem, długotrwałą chorobą, bezradnością oraz innymi problemami.

Tabela Nr 12. Formy pomocy realizowane przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Forma pomocy – zadania własne powiatu	Liczba osób/rodzin objętych pomocą
Interwencja kryzysowa – pomoc doraźna i terapeutyczna	1 976
Poradnictwo psychologiczne	900
Poradnictwo rodzinne	535
Poradnictwo prawne	619
Poradnictwo pedagogiczne	185
Poradnictwo socjalne (w tym mieszkaniowe)	119
Terapia małżeństw/par	44
Praca z osobami stosującymi przemoc	68
Grupy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc	44
Schronienie (kobiety i dzieci)	39
Grupy dla osób doświadczających przemocy	10
Warsztaty „Szkola dla Rodziców”	30
Grupa dla osób doświadczających trudności w nawiązywaniu relacji	12
Inne (mediacje wychowawcze, grupy psychologiczne – terapeutyczne dla osób stosujących przemoc, konsultacje)	119

Interwencja kryzysowa i poradnictwo specjalistyczne

W 2024 r. przeprowadzono 5 647 interwencji. Z pomocy OIK skorzystało łącznie 1 976 osób/rodzin. Ponadto pracownicy OIK udzielili 200 porad osobom nadużywającym alkoholu oraz współuzależnionym członkom rodziny.

Tabela Nr 13. Problemy zgłaszane przez osoby korzystające z pomocy OIK*

Zgłaszane problemy	Liczba osób
Przemoc domowa (osoba doznająca przemocy)	275
Konflikt małżeński	322
Konflikt rodzinny	396
Alkoholizm	164
Bezradność (trudności z funkcjonowaniem w życiu rodzinnym)	191
Problemy wychowawcze	266
Zaburzenia psychiczne i emocjonalne	175
Niepełnosprawność	125
Zakład karny	7
Wypadek losowy	34
Żałoba	52
Stosowanie przemocy (osoba stosująca przemoc)	68
Myśli samobójcze	55
Choroba psychiczna	39
DDA (dorosłe dziecko alkoholika)	36
Inne konflikty	101
Wielodzietność	8
Ochrona macierzyństwa	7
Narkomania	19
Bezrobocie	53
Bezdomność	42
Konflikt z prawem	8
Inne uzależnienia	31
Eksmisja, zagrożenie eksmisją	7

*zestawienie obejmuje zarówno problemy zgłaszane jako podstawowe, jak również współwystępujące, które złożyły się na nasilenie sytuacji kryzysowej

W ramach poradnictwa specjalistycznego udzielono:

- 2 050 porad psychologicznych 900 osobom,
- 416 porad pedagogicznych 185 osobom,
- 1 249 porad rodzinnych 535 osobom,
- 1 049 porad prawnych 619 osobom,
- 274 porad mieszkaniowych i socjalnych 119 osobom,

Ponadto 266 osób skorzystało z poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego w sytuacji wystąpienia problemów opiekuńczo-wychowawczych.

W 2024 r. miały miejsce 3 sytuacje, w których pracownicy OIK udzielali pierwszej pomocy psychologicznej i emocjonalnej na miejscu zdarzenia. Zorganizowano także spotkania rodziców z dziećmi, z których skorzystało 8 rodzin.

Udzielanie schronienia kobietom oraz kobietom z dziećmi

Ośrodek Interwencji Kryzysowej dysponował 15 miejscami schronienia dla kobiet i kobiet z dziećmi. W 2024 roku udzielił schronienia 39 osobom (22 kobiety i 17 dzieci), w tym 9 rodzin z powodu przemocy domowej. Średni okres schronienia wynosił 70 dni.

Prowadzenie grup wsparcia, socjoterapeutycznych, edukacyjnych i psychoedukacyjnych

W 2024 r. prowadzone były następujące grupy:

1. Grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy – odbyło się 16 spotkań, w których uczestniczyło łącznie 10 osób.
2. Grupa terapeutyczna dla osób doświadczających trudności w relacjach – odbyło się 25 spotkań, w których uczestniczyło łącznie 12 osób.
3. Zajęcia psychoedukacyjne dla rodziców „Szkoła dla Rodziców” cz. I – odbyło się 20 spotkań, w których uczestniczyło łącznie 30 osób.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową

W 2024 r. podpisano porozumienie pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Białymstoku a Aresztem Śledczym w Białymstoku. Na mocy porozumienia odbyły się 2 edycje programu, prowadzone przez pracowników OIK na terenie jednostki penitencjarnej. Program skierowany był do osób osadzonych – skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy domowej.

W roku sprawozdawczym łącznie odbyły się 4 edycje Programu: 2 edycje w Areszcie Śledczym w Białymstoku i dwie w warunkach wolnościowych. W Areszcie Śledczym uczestniczyło łącznie 14 osób, a pełny cykl ukończyło 9 osób. W warunkach wolnościowych uczestniczyło 30 osób, a pełny cykl ukończyło 20 osób.

Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową – odbyły się 2 edycje, w których uczestniczyło 12 osób, a pełny cykl ukończyło 11 osób.

Warsztaty edukacyjne z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

W ramach projektu „Razem zatrzymajmy przemoc – edycja 2024” Ośrodek Interwencji Kryzysowej w okresie listopad 2024 r. – grudzień 2024 r. zorganizował cykl 4 warsztatów edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej i realizacji procedury „Niebieskie Karty”. Odbiorcami projektu byli przedstawiciele placówek oświatowych tj. szkół podstawowych i przedszkoli z terenu Miasta Białegostoku.

W warsztatach uczestniczyło łącznie 68 osób.

Warsztaty prowadzone były przez przedstawicieli Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku oraz Zespołu ds. Obsługi Zespołu Interdyscyplinarnego.

Celem warsztatów edukacyjnych było poszerzenie wiedzy nt. zjawiska przemocy domowej i doskonalenie umiejętności przedstawicieli instytucji, które mogą mieć bezpośredni kontakt z osobami doświadczającymi przemocy. Specjaliści prowadzący warsztaty dzielili się swoim doświadczeniem w pracy z osobami uwięzionymi w przemoc. Przekazali również praktyczną wiedzę na temat wszczynania procedury „Niebieskie Karty” (uczestnicy nabyli umiejętność praktycznego wypełniania formularza „Niebieska Karta – A”), przedstawili najważniejsze regulacje prawne z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz schemat działań interwencyjnych w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.

Oczekiwanym rezultatem projektu jest zwiększenie skuteczności pomocy osobom borykającym się z problemem przemocy.

Pozostałe działania OIK

1. Pracownicy OIK pełnili całodobowe dyżury informacyjne – 7 dni w tygodniu, we wszystkie dni roku,
2. Współudział pracownika OIK w tworzeniu kampanii „Żółta Kanapa” obejmującej działania i aktywności skupiające się na wspieraniu kobiet, ich dobrostanu i kondycji psychicznej.
3. Współpraca z placówkami oświatowymi i uczelniami:
 - organizowanie praktyk dla studentów m.in. psychologii Akademii Podlaskiej w Białymstoku, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Uniwersytetu w Białymstoku na kierunku Pedagogika Resocjalizacyjna oraz aplikantów kuratorskich Sądu Rejonowego w Białymstoku, zorganizowano indywidualne praktyki (5 osób) oraz w formie wizyty studyjnej (36 osób w tym 2 aplikantów kuratorskich Sądu Rejonowego w Białymstoku),
 - prowadzenie przez pracownika OIK: warsztatów w zakresie dotyczącym ochrony małoletnich, a w szczególności rozpoznawania symptomów krzywdzenia małoletnich i procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia małoletnich – dla pracowników Białostockiego Parku Naukowo-Technologicznego, szkolenia kadry Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Nr 3 w Białymstoku pt. „Symptomy krzywdzenia dzieci”, spotkania informacyjnego dotyczącego prawnych aspektów dla rodziców uczniów Szkoły Podstawowej nr 17 Specjalnej w Białymstoku oraz konsultacji i wsparcia pracowników oświaty przez pracowników OIK podczas pełnionych dyżurów interwencyjnych w szczególności w zakresie przeciwdziałania przemocy.

4. Udostępnianie pomieszczeń OIK na spotkania typu: superwizja, szkolenia/warsztaty, spotkania informacyjne (np. na temat grup rodzinnych Al-Anon), wizyta studyjna, spotkania rodziców/krewnych z dziećmi, użyczenie pomieszczeń na spotkania pracowników ETAP Ośrodka Profilaktyki i Terapii dla Młodzieży i Dorosłych z klientami z niepełnosprawnościami lub mających trudność w poruszaniu się. W 2024 r. odbyły się spotkania rodziców z dziećmi (w tym spotkania w obecności kuratora, opiekunów zastępczych). OIK udostępnił na te spotkania pomieszczenia, z których skorzystało 11 rodzin (w tym 4 rodziny zastępcze i 6 rodzin biologicznych, 5 rodzin na zlecenie Sądu).
5. W IV kwartale 2024 r. odbyła się rekrutacja uczestników do grupy Trening Pewności Siebie (TPS) – Program wsparcia dla dzieci doświadczających przemocy rówieśniczej (realizacja styczeń – luty 2025 r.), którego głównym celem jest zapobieganie problemom zdrowia psychicznego u dzieci w wieku 9 – 14 lat doświadczających m.in. przemocy rówieśniczej.
6. W ramach kampanii „Dzieciństwo bez Przemocy”:
 - rozpowszechniano ulotki informacyjne dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej,
 - w dniu 12 listopada 2024 r. zorganizowano Dzień Otwarty w Ośrodku Interwencji Kryzysowej: „Razem przeciw Przemocy”. W ramach tego działania można było skorzystać z konsultacji:
 - z psychologami, specjalistami pracy z rodziną oraz terapeutą,
 - w zakresie prawa (jak na drodze prawnej zabezpieczyć siebie i dzieci w sytuacji doznawanej przemocy),
 - dla rodziców/opiekunów, którzy zmagają się z wyzwaniem wychowawczym lub poszukują wsparcia w radzeniu sobie z emocjami swoimi i dzieci.

Można było również pozyskać informacje m.in. o procedurze „Niebieskie Karty” i jej realizacji.
7. Na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku oraz w poszczególnych siedzibach MOPR umieszczono informację o „Europejskim Dniu Walki z Handlem Ludźmi” oraz o możliwościach uzyskania wsparcia. Pracownicy OIK, pracownicy socjalni, asystenci rodziny i koordynatorzy pieczy zastępczej włączyli się w akcje informacyjną wśród klientów Ośrodka w szczególności w zakresie budowania świadomości zagrożenia wyzyskiem, pracą przymusową, czujności w zakresie legalności zatrudnienia oraz identyfikacji ofiar handlu ludźmi.
8. W związku z „Międzynarodowym Dniem Eliminacji Przemocy Wobec Kobiet” włączył się w akcję informacyjną zorganizowaną przez Areszt Śledczy w Białymstoku. W dniu 25 listopada 2024 r. pracownicy OIK przeprowadzili zajęcia dla osadzonych kobiet na terenie Aresztu Śledczego w Białymstoku. Spotkanie dotyczyło m.in. form przemocy oraz możliwości w zakresie uzyskania pomocy.
9. W 2024 r. w OIK wypełniono 30 formularzy „Niebieska Karta – A”.

2.4. Pomoc cudzoziemcom

Pomoc cudzoziemcom na zasadach ogólnych ustawy o pomocy społecznej

W 2024 r. pomocą na zasadach ogólnych określonych w ustawie o pomocy społecznej objęto 161 rodzin cudzoziemców posiadających status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą (w rodzinach tych było 349 osób). Z pomocy w formie zasiłków celowych dla cudzoziemców, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej skorzystało 28 osób (w rodzinach tych było 105 osób, w tym 83 osoby były uprawnione do pomocy).

Pomoc integracyjna

W 2024 r. z cudzoziemcami, którym nadano status uchodźcy bądź ochrony uzupełniającej zawarto 163 Indywidualne Programy Integracyjne (programami objęto 295 osób, w rodzinach tych było 349 osób, w kursie języka polskiego wzięły udział 53 osoby).

Podmioty, z którymi współpracował MOPR przy realizacji pomocy cudzoziemcom:

- Powiatowy Urząd Pracy,
- Wojewódzki Urząd Pracy,
- Podlaski Urząd Wojewódzki,
- szkoły i przedszkola,
- placówki ochrony zdrowia,
- organizacje pozarządowe wydające żywność w ramach FEPŻ,
- Fundacja DIALOG,
- Fundacja OKNO NA WSCHÓD,
- Centrum Pomocy Uchodźcom i Migrantom CARITAS,

- Ośrodek dla Cudzoziemców Urzędu do Spraw Cudzoziemców „Budowlani” w Białymstoku,
- Centrum Aktywności Społecznej w Białymstoku.

Praca socjalna realizowana na rzecz cudzoziemców

Poza prowadzeniem postępowań administracyjnych związanych z przyznawaniem świadczeń w ramach ustawy o pomocy społecznej, pracownicy socjalni Zespołu Pracowników Socjalnych Nr 10 świadczący pomoc cudzoziemcom, realizowali pracę socjalną:

- 25 osób motywowano do rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białymstoku (21 osób zarejestrowało się jako osoby bezrobotne bądź poszukujące pracy, żadna osoba nie podjęła zatrudnienia),
- 23 osobom udzielono pomocy w uzyskaniu dodatku mieszkaniowego i energetycznego,
- 6 osobom udzielono pomocy w ubieganiu się o lokal socjalny/komunalny, z czego 1 osobie przyznano lokal,
- 11 osób skierowano do organizacji pozarządowej w celu uzyskania pomocy.

Ponadto pracownicy socjalni udzielali wsparcia m.in. w następującym zakresie:

- wypełnianie różnego rodzaju dokumentów, wniosków i druków oraz pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, informowanie o uprawnieniach,
- zapoznawanie z przepisami ustaw, m.in. o: pomocy społecznej, ochronie danych osobowych, świadczeniach rodzinnych, dodatkach mieszkaniowych,
- pomoc w wyborze lekarza pierwszego kontaktu, rejestracji i ustalaniu wizyt w poradniach specjalistycznych,
- motywowanie do podjęcia leczenia, dokumentowania przebiegu choroby,
- pomoc w tłumaczeniu pism i wezwań, które cudzoziemcy otrzymali z urzędów i instytucji,
- pomoc w uzyskaniu biletów miesięcznych i Kart Dużej Rodziny,
- wydawanie skierowań do organizacji pozarządowych w celu uzyskania artykułów żywnościowych w ramach FEPŻ,
- wyjaśnianie realiów i zasad funkcjonowania urzędów, firm, polskich regulacji prawnych, różnic kulturowych i religijnych, praw i obowiązków obywateli, w tym w zakresie opieki nad dziećmi.

Pomoc obywatelom Ukrainy

Ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa utworzono Fundusz Pomocy w celu finansowania lub dofinansowania realizacji zadań na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy.

MOPR podejmował szereg działań pomocowych w zakresie zabezpieczenia obywateli Ukrainy przebywających w Białymstoku, którzy przybywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium ich państwa i którym nadano numer PESEL oraz status UKR.

Ze środków Funduszu Pomocy realizowano następujące wsparcie:

- wypłacono zasiłki okresowe na łączną kwotę 68 747 zł, dzięki którym obywatele Ukrainy mogli zabezpieczyć opłaty za wynajem mieszkań, a także inne podstawowe potrzeby: odzież, obuwie, żywność, środki czystości,
- wypłacono zasiłek stały na kwotę 13 347 zł,
- udzielono doraźnie pomocy 1 rodzinie w formie zasiłku celowego na zapewnienie całodziennego wyżywienia lub jednego gorącego posiłku dzieciom w żłobkach, przedszkolach, szkołach w łącznej wysokości 100 zł,
- wypłacono pomoc materialną o charakterze socjalnym dla uczniów, obywateli Ukrainy w formie stypendium szkolnego 47 uczniom na łączną kwotę 48 335 zł,
- wydano skierowania do udziału w Centrum Integracji Społecznej „Dialog” oraz Centrum Integracji Społecznej „Żelazna” (osoby uczestniczące w działaniach CIS otrzymują świadczenia integracyjne, które mogły przeznaczyć na zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych, co wpłynęło znacząco na poprawę ich sytuacji), a także opłacana była przez MOPR składka na ubezpieczenie zdrowotne za 29 osób objętych indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej w kwocie 14 572 zł,
- zapewniono całodobową pomoc i opiekę 1 osobie w domu pomocy społecznej – koszt pobytu finansowany ze środków Funduszu Pomocy w wysokości 5 854 zł.

Wsparciem objęto 120 rodzin.

Ponadto zapewniano:

- pomoc rzeczową – wydawano skierowania do organizacji pozarządowych celem uzyskania paczek żywnościowych w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021 – 2027

współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (do pomocy zakwalifikowano 208 osób),

- świadczone poradnictwo socjalne,
- świadczone pomoc w znalezieniu miejsca zakwaterowania (w tym w punktach zakwaterowania zbiorowego, mieszkaniach oferowanych przez organizacje pozarządowe),
- wspierano obywateli Ukrainy w miejscach zbiorowego zakwaterowania, poprzez poradnictwo socjalne, organizowanie poradnictwa psychologicznego, zapewnianie odzieży, obuwia, plecaków i przyborów szkolnych dzieciom, leków, a także organizowano pomoc w dostępie do placówek oświatowych, służby zdrowia, urzędów itp.

W 2024 r. złożono do MOPR 113 wniosków o przyznanie jednorazowego świadczenia, wydano 126 informacji o przyznaniu świadczenia w wysokości 300 zł, przysługującego na podstawie art. 31 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Jednorazowe świadczenie pieniężne wypłacono 200 uchodźcom na kwotę 60 000 zł.

Złożono 1 331 wniosków o przyznanie świadczenia pieniężnego z tytułu zakwaterowania i wyżywienia, wydano 1 118 informacji o przyznaniu świadczenia. Pomocą – na podstawie art. 13 ustawy – objęto 323 świadczeniobiorców na kwotę 4 305 120 zł (107 628 osobodni).

Na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy obywatele Ukrainy korzystali również ze świadczeń rodzinnych w formie zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków rodzinnych przysługujących z tytułu wychowywania i utrzymania dzieci. Przyznawane były również świadczenia rodzinne wynikające z niepełnosprawności.

Tabela Nr 14. Realizacja świadczeń rodzinnych obywatelom Ukrainy

L.p.	Wyszczególnienie	Kwota wydatków (w zł)	Liczba świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne	307 915	2 691
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, z tego z tytułu:	166 501	1 295
2.1.	urodzenia dziecka	5 000	5
2.2.	samotnego wychowywania dziecka	79 554	416
2.3.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	20 330	191
2.4.	rozpoczęcia roku szkolnego	7 906	104
2.5.	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	339	3
2.6.	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	53 372	576
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (w.1 + w.2)	474 416	3 986
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	212 386	984
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	1 287 250	433
6.	Świadczenia opiekuńcze (w. 4 + w. 5)	1 499 636	1 417
7.	Razem (w. 3 + w. 6)	1 974 052	5 403
8.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	8 000	8
9.	Świadczenia rodzicielskie	191 536	215
10.	Razem świadczenia rodzinne	2 173 588	5 626
11.	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, z tego:	331 526	404
12.	Składki na ubezpieczenia zdrowotne	60 331	225
Razem		2 565 444	6 255

Przyjęto 251 wniosków o wypłatę świadczeń rodzinnych, wypłacono 275 osobom, na kwotę 1 982 052 zł.

Wypłacono podwyższony dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka, w liczbie 5 świadczeń na kwotę 2 500 zł.

II. AKTYWIZACJA I REINTEGRACJA OSÓB I RODZIN W CELU ŻYCIOWEGO USAMODZIELNIENIA

1. Pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym

Z powodu pozostawania w trudnej sytuacji życiowej pomocą społeczną w 2024 r. objęto ogółem 5 772 osoby i rodziny (było w nich łącznie 7 669 osób), spośród nich 2 653 osoby i rodziny (4 125 osób w rodzinach), korzystało z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo, natomiast 2 202 to osoby i rodziny, w których głównym problemem była niepełnosprawność (3 054 osoby w rodzinach). Kolejną istotną przesłanką do korzystania ze wsparcia z pomocy społecznej była długotrwała lub ciężka choroba, z tego powodu pomoc świadczone 2 097 osobom i rodzinom (w rodzinach tych było 2 929 osób). W roku sprawozdawczym przyczyny te były wiodącymi przesłankami korzystania z pomocy społecznej.

Oprócz pomocy finansowej znaczącym wsparciem skierowanym przez MOPR do osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo były działania aktywizacyjne, m.in.:

1. 32 osoby skierowano do udziału w zajęciach Centrum Integracji Społecznej (prowadzone przez: Stowarzyszenie „Ku Dobrej Nadziei”, Stowarzyszenie na rzecz rodziny i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym „HOLOS” oraz Fundację „Dialog”) – przyjęto 25 osób. Oprócz nich 26 osób przyjętych w poprzednich latach w 2024 r. kontynuowały udział w Centrum. Spośród wszystkich uczestników 23 osoby zrealizowały działania w CIS, 13 osób zrezygnowało z udziału, a 17 osób będzie kontynuowało działania w 2025 r.
2. 141 osób skierowano do pracodawców oferujących pracę, z czego 28 podjęło zatrudnienie w wyniku upowszechniania przez pracowników socjalnych ofert pracy i informowania o wolnych miejscach pracy.
3. 526 osób motywowano do rejestracji w urzędzie pracy, z czego 398 osób zarejestrowało się, uzyskując status osoby bezrobotnej bądź poszukującej pracy; motywowano je do utrzymywania kontaktu z urzędem pracy i zgłaszania gotowości do podejmowania pracy i szkoleń.
4. 64 osobom udzielono pomocy w znalezieniu szkoleń z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej, z czego 28 osób uczestniczyło w kursach (spośród nich 21 osób ukończyło kurs/szkolenie, 7 osób zrezygnowało z udziału), przy czym 23 osoby podjęły zatrudnienie.

Ponadto osobom bezrobotnym pracownicy socjalni MOPR wskazywali m.in. możliwość podwyższenia wykształcenia w wyniku podjęcia nauki w szkołach oraz korzystania z pomocy doradcy zawodowego.

2. Pomoc osobom w kryzysie bezdomności i zagrożonym bezdomnością

W 2024 r. pomocą objęto 358 osób w kryzysie bezdomności, z tego 340 osób (341 osób w rodzinach) korzystało ze świadczeń pomocy społecznej przyznanych decyzją. Realizowano 12 indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności (4 z nich zawarto w 2024 r., 8 w poprzednich latach i kontynuowano w roku 2024). Realizację 5 programów zakończono, natomiast 7 programów będzie kontynuowanych w 2025 r.

Dzięki wsparciu MOPR i innych podmiotów, z którymi współpracowali pracownicy socjalni, z bezdomności wyszło 49 osób bezdomnych (w tym 6 osób otrzymało lokal z ZMK, 11 osób ze względu na potrzebę zapewnienia całodobowej opieki zostało skierowanych do domów pomocy społecznej).

MOPR podejmował szereg działań na rzecz poprawy funkcjonowania osób bezdomnych, m.in.: prowadzono pracę socjalną z 358 osobami, przy czym 340 korzystało również z innych form pomocy (ze świadczeń pomocy społecznej, potwierdzenia uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych), natomiast 18 osobom świadczone wyłącznie pracę socjalną.

Formy pomocy udzielonej osobom w kryzysie bezdomności:

- miejsce w schronisku, noclegowni i ogrzewalni uzyskały 263 osoby, w tym w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi – 33, w schronisku bez usług – 1 (łącznie miejsce w schronisku uzyskały 34 osoby),
- posiłki – 205 osób (pomoc w uzyskaniu posiłków wydawanych przez organizacje pozarządowe),
- posiłki przyznane decyzją MOPR w Dziennym Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku – 30 osób,
- ubranie dostosowane do pory roku (pomoc udzielona przez organizacje pozarządowe, organizacje działające przy kościołach i inne podmioty) – 232 osoby,
- wsparcie pieniężne:
 - zasiłek stały – 83 osoby,
 - zasiłek okresowy – 122 osoby,
 - zasiłek celowy – 133 osoby,
 - zasiłek celowy na żywność z programu rządowego – 108 osób,
- 42 osobom wydano decyzje potwierdzające prawo do świadczeń zdrowotnych,
- 12 osób skierowano do Centrum Integracji Społecznej, przy czym 9 osób zostało przyjętych; ponadto program CIS realizowało 12 osób, które jego realizację rozpoczęły w roku wcześniejszym,

- 126 osób motywowano do rejestracji w urzędzie pracy (98 osób zarejestrowało się i uzyskało status osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy),
- 1 573 osobom nadużywającym alkoholu udzielono 2 650 porad dotyczących problematyki uzależnienia,
- 28 osób zmotywowano do złożenia wniosku w Miejskim Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Białymstoku w celu ustalenia stopnia niepełnosprawności, w tym 25 osób uzyskało orzeczenie o niepełnosprawności, a 16 spośród nich przyznano zasiłek stały,
- 6 osobom udzielono pomocy w uzyskaniu świadczenia rentowego lub emerytalnego (4 osoby nabyły prawo do świadczeń),
- 5 osobom udzielono pomocy w uzyskaniu lokalu socjalnego bądź komunalnego (3 osoby uzyskały lokal),
- przeprowadzono wspólne patrole z Policją i Strażą Miejską w celu nawiązania kontaktu z osobami bezdomnymi i udzielenia im informacji o możliwości skorzystania z różnych form pomocy,
- umieszczano w odwiedzanych Niemiejszalnych miejscach przebywania osób bezdomnych ulotki i informatory o możliwych do uzyskania w Białymstoku formach pomocy,
- przeprowadzono 177 wywiadów środowiskowych ze 113 osobami bezdomnymi – dla gmin pochodzenia osób bezdomnych przebywających na terenie Białegostoku,
- wydawano zaświadczenia potwierdzające sytuację osoby bezdomnej celem, przedstawienia w zewnętrznych instytucjach i innych podmiotach.

Zespół Pracowników Socjalnych Nr 11 prowadził obsługę organizacyjną dokumentacji i korespondencji związanej z pobytem w Schronisku dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi osób skierowanych decyzjami administracyjnymi.

Na terenie Miasta Białegostoku osoby w kryzysie bezdomności mogą uzyskać schronienie w Schronisku dla Osób Bezdomnych z usługami opiekuńczymi, prowadzonym przez Stowarzyszenie „Ku Dobrej Nadziei” w Białymstoku (schronisko dysponuje 24 miejscami, w tym 3 miejscami dla osób niewymagających usług opiekuńczych). Przyznanie osobie bezdomnej pobytu w schronisku następuje poprzez wydanie decyzji kierującej. Osoby skierowane ponoszą odpłatność za pobyt w schronisku zgodnie z Uchwałą Nr XIX/185/11 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 12 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych.

Wysokość miesięcznej odpłatności za pobyt zależy od sytuacji dochodowej osoby bezdomnej, zgodnie z zasadą, że im wyższy dochód posiada osoba bezdomna tym wyższą ponosi odpłatność. Odpłatność naliczana jest również w przypadku, gdy dochód wnioskodawcy nie przekracza kwoty kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Zgodnie z uchwałą odpłatność za pobyt nie może być jednak wyższa niż 30% dochodu osoby samotnie gospodarującej skierowanej do schroniska dla osób bezdomnych, a w przypadku schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi – nie wyższa niż 50% tego dochodu. W sytuacji wystąpienia szczególnych okoliczności osoba bezdomna posiadająca ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały w Mieście Białystok może być całkowicie lub częściowo zwolniona z odpłatności.

Średni miesięczny koszt pobytu w 2024 r. w schronisku z usługami opiekuńczymi do 30 kwietnia 2024 r. wynosił – 3 744 zł, od 01 maja 2024 r. – 2 372 zł, natomiast w schronisku bez świadczenia usług opiekuńczych do 30 kwietnia 2024 r. wynosił – 3 144 zł, od 01 maja 2024 r. – 1 924 zł.

Ponadto osoby bezdomne miały możliwość uzyskania schronienia w noclegowni i ogrzewalni funkcjonujących w Białymstoku. Placówki te prowadzone były przez: Caritas Archidiecezji Białostockiej, Stowarzyszenie „Ku Dobrej Nadziei”, Stowarzyszenie Penitencjarne „Patronat” oraz Fundację „Dialog”.

Łącznie na terenie Miasta Białegostoku zorganizowano 289 miejsc schronienia przeznaczonych dla osób w kryzysie bezdomności.

3. Pomoc osobom i rodzinom, w których występuje uzależnienie od alkoholu

W Zespołach Pracowników Socjalnych MOPR Nr 1 – 9 prowadzone były punkty konsultacyjne dla osób z problemem alkoholowym. W 2024 r. pracownicy socjalni udzielili 1 573 osobom (nadużywającym alkoholu, współuzależnionym oraz członkom ich rodzin) 2 650 porad.

W ramach pracy socjalnej wykonywanej w punktach konsultacyjnych prowadzono działania:

- poradnictwo dla osób uzależnionych i ich rodzin (informowanie o możliwości i formach leczenia odwykowego),
- motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii odwykowej i świadomego utrzymywania abstynencji, a następnie monitorowanie i wspieranie osób kontynuujących terapię odwykową,
- motywowanie osób współuzależnionych do podjęcia terapii,
- motywowanie do uczestnictwa w mitingach AA,
- wspieranie w zachowywaniu trzeźwości,

- kierowanie osób uzależnionych do poradni terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia oraz do klubów abstynenckich,
- kierowanie do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białymstoku wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego osób uzależnionych,
- współpraca z MKRPA w sprawie osób zobowiązanych do leczenia odwykowego,
- zawieranie kontraktów socjalnych dotyczących podjęcia, monitorowania i ukończenia leczenia odwykowego w placówkach leczenia uzależnień,
- kontakt z kuratorami rodzinnymi, pedagogami szkolnymi, pracownikami ochrony zdrowia w sprawie sytuacji dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia,
- kontakt z poradniami leczenia uzależnień i ośrodkami terapii (Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii dla Młodzieży i Dorosłych „ETAP”), Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, dzielnicowymi komisariatów Policji,
- przyznawanie pomocy w formie posiłków osobom uzależnionym,
- kierowanie do organizacji pozarządowych w celu uzyskania paczek żywnościowych oraz pomocy żywnościowej w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021 – 2027,
- wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowych ze środków publicznych osobom nieubezpieczonym zdrowotnie,
- pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym w formie finansowania posiłków w przedszkolach i szkołach,
- wskazywanie opiekunom możliwości pobytu dzieci z rodzin z problemem alkoholowym w placówkach wsparcia dziennego.

Tabela Nr 15. Praca socjalna z osobami uzależnionymi od alkoholu

Opis pracy socjalnej	Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie pracy socjalnej
Skierowanie na terapię (uzależnienia od alkoholu lub innych środków)	401
efekt: podjęcie terapii	126
efekt: podjęcie terapii przez rodzinę	25
Wniosek do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o przymusowe leczenie osoby uzależnionej	31
efekt: postanowienie sądu w sprawie zobowiązania do leczenia odwykowego	12
efekt: leczenie w placówce zamkniętej	9
efekt: zakończone leczenie od uzależnienia	9
efekt: uczęszcza do AA	26

4. Pomoc osobom potrzebującym wsparcia ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność

W roku sprawozdawczym ubóstwo – poza niepełnosprawnością i długotrwałą lub ciężką chorobą – było wiodącą przyczyną korzystania z pomocy społecznej. Natomiast bezrobocie było czwartym, co do wielkości, wskazaniem do uzyskania świadczeń z pomocy społecznej.

Osobom niepełnosprawnym i chorym oraz członkom ich rodzin udzielano porad dotyczących m.in.:

- przysługujących ulg i uprawnień, w tym o dostępnych formach rehabilitacji i świadczeń pomocy społecznej,
- możliwości uzyskania pomocy rzeczowej, np. w formie żywności, paczek wydawanych przez organizacje pożytku publicznego,
- możliwości uzyskania dofinansowania ze środków PFRON – w zakresie likwidacji barier technicznych, w komunikowaniu się i architektonicznych, dofinansowania turnusów rehabilitacyjnych, sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych,
- wsparcia dziennego w formie specjalistycznych usług opiekuńczych,
- możliwości skierowania do środowiskowego domu samopomocy lub warsztatu terapii zajęciowej,
- korzystania z posiłków i usług Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku,
- zasad przyznawania usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania i w ośrodku wsparcia, w tym w ramach tzw. opieki wytchnieniowej oraz kierowania do domu pomocy społecznej osób wymagających opieki całodobowej niemożliwej do zapewnienia w miejscu zamieszkania, wyjaśnienie zasad kierowania wniosku do sądu o umieszczenie osoby w domu pomocy społecznej bez jej zgody,

- wsparcie w codziennym funkcjonowaniu w formie usługi asystencji osobistej realizowanej przez organizacje pozarządowe,
- uzyskania świadczeń opiekuńczych, tj. zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego oraz zasiłku dla opiekuna,
- uzyskania dodatku mieszkaniowego, dodatku elektrycznego, osłonowego, węglowego i innych,
- możliwości uzyskania zaświadczenia w celu uzyskania „Biletu Seniora”,
- uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, a także uprawnień do świadczeń emerytalnych i rentowych, świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji,
- możliwości korzystania z gminnych programów osłonowych w zakresie zmniejszenia wydatków:
 - poniesionych na leki przez mieszkańców Miasta Białegostoku,
 - mieszkańców Miasta Białegostoku z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- możliwości korzystania z pomocy asystenta oraz przewozu osoby niepełnosprawnej,
- możliwości korzystania z pomocy wolontariusza organizacji pozarządowej,
- możliwości powrotu na rynek pracy poprzez wskazywanie ofert pracy adresowanych do osób niepełnosprawnych,
- możliwości skorzystania z zajęć w ośrodkach wsparcia, w tym Klub Senior +,
- możliwości uzyskania wsparcia w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów”,
- możliwość skorzystania z Programu „Opieka wytchnieniowa”,
- możliwości udziału w projektach aktywizacji i szkoleniach adresowanych do osób niepełnosprawnych.

Ponadto funkcjonowanie osób samotnych, chorych i niepełnosprawnych było monitorowane przez pracowników socjalnych w środowisku społecznym, w przypadku wystąpienia trudnych warunków pogodowych (upały, mrozy), w tym we współpracy z pielęgniarką i lekarzem rodzinnym.

Tabela Nr 16. Wykaz działań skierowanych w ramach pracy socjalnej do osób niepełnosprawnych i chorych

Opis pracy socjalnej	Liczba osób, którym świadczone pracę socjalną
Wskazanie możliwości wystąpienia do MZdsOoN w celu uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności	602
efekt: zgłoszenie się do MZdsOoN	464
efekt: uzyskanie stopnia niepełnosprawności	376
efekt: przyznanie zasiłku stałego	271
Pomoc w rozpoczęciu leczenia psychiatrycznego	39
efekt: podjęcie leczenia psychiatrycznego	25
Liczba wniosków skierowanych do sądu o stwierdzenie potrzeby umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym osób chorujących psychicznie bez ich zgody	11
efekt: sądowe skierowanie na leczenie psychiatryczne	2
Pomoc w uzyskaniu świadczenia rentowego lub emerytalnego	117
efekt: przyznanie renty lub emerytury	89

5. Pomoc osobom starszym i samotnym

W strukturze MOPR w Białymstoku funkcjonuje Klub „Senior +”, będący ośrodkiem wsparcia w formie klubu samopomocy, przeznaczonym dla mieszkańców Białegostoku w wieku 60 lat i więcej, nieaktywnych zawodowo, zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wśród uczestników Klubu „Senior +” są osoby z niepełnosprawnością. Klub „Senior +” dysponuje 35 miejscami.

Klub realizuje następujące cele:

- zawieranie nowych znajomości i utrzymywanie więzi wśród uczestników Klubu,
- integracja międzypokoleniowa i aktywizacja seniorów z różnych środowisk,
- wypełnianie czasu wolnego osobom starszym, w sposób będący swoistą profilaktyką przeciw marginalizacji i wykluczeniu społecznemu,
- propagowanie kultury i sztuki,
- upowszechnianie zdrowego trybu życia – ochrona i promocja zdrowia,
- upowszechnianie kultury fizycznej i sportu,
- propagowanie różnych form działalności twórczej seniorów,

- wspieranie inicjatyw umożliwiających aktywny udział seniorów.

W 2024 roku 3 osoby zrezygnowały z uczestnictwa w Klubie „Senior +”, 6 osób podpisało deklarację uczestnictwa.

W 2024 roku 118 osób brało udział w różnego rodzaju działaniach m.in. w zajęciach: ruchowych, teatralnych, kulinarnych, plastycznych, z fizjoterapeutą, muzycznych, z brydża sportowego; z fizjoterapeutą urologicznym; w wyjściach na basen; w jednodniowych wycieczkach autokarowych i wycieczkach integracyjno-krajoznawczych oraz rekreacyjnych; w spotkaniach z psychologiem, przedstawicielami służb mundurowych; w imprezach integracyjnych; w wyjściach do instytucji kulturalno-oświatowych; w spotkaniach kulturalno-oświatowych w siedzibie klubu i poza nim; w spotkaniach z dziećmi z przedszkoli i szkół podstawowych, młodzieżą szkolną, w webinarach i spotkaniach dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa seniorów.

Zorganizowano Miejski Dzień Seniora, w którym brali udział uczestnicy Klubu oraz inni seniorzy z Miasta Białystok, a także zaproszeni goście. Uroczystość miała na celu integrację seniorów.

W ramach usług aktywizujących społecznie, Klub podjął działania mające na celu integrację międzypokoleniową, m.in. poprzez spotkania z dziećmi i młodzieżą, z osobami z niepełnosprawnościami oraz z innymi seniorami. Uczestnicy mieli możliwość poszerzania swojej wiedzy poprzez udział w webinarach, wykładach, różnego rodzaju spotkaniach oraz wyjściach do instytucji kultury. Współpracowano m.in. z przedszkolami, ze szkołami podstawowymi i średnimi, ze Strażą Miejską oraz z Instytutem Pamięci Narodowej. Gościli w klubie innych seniorów, m.in. Chór Cantylena.

Seniorzy uczestniczyli w spotkaniu z przedstawicielami Międzypokoleniowego Klubu „Aktywne Starosielce”, gdzie byli motywowani do działań na rzecz samopomocy i działań wolontarystycznych na rzecz innych, co przełożyło się na utrzymanie relacji poza Klubem, wspieranie się w trudnych sytuacjach życiowych, pomoc w robieniu zakupów, gotowanie posiłków.

Uczestnikom Klubu „Senior +” udzielano pomocy w wypełnianiu druków; w załatwianiu różnego rodzaju spraw urzędowych, informowano o zasadach korzystania z pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej i innymi przepisami. Wspierano seniorów w ich problemach rodzinnych, zdrowotnych, mieszkaniowych, wspólnie poszukiwano optymalnych rozwiązań. Pomagano w obsłudze telefonu komórkowego, komputera, informowano o wydarzeniach kulturalnych w Mieście Białystok.

Pracownicy Klubu przeprowadzali rozmowy (telefonicznie i w siedzibie Klubu), z seniorami zainteresowanymi udziałem w Klubie „Senior +”.

W 2024 roku na utrzymanie i funkcjonowanie Klubu „Senior +” ze środków własnych Miasta Białystok wydatkowano kwotę 486 282 zł. Zadanie zostało dofinansowane ze środków budżetu państwa w ramach programu wieloletniego „Senior +” na lata 2021 – 2025, Edycja 2024, Moduł II „Zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior + w Białymstoku” (w 2024 roku na utrzymanie i funkcjonowanie Klubu „Senior +” z otrzymanej dotacji wydatkowano kwotę 76 440 zł).

Klub „Senior +” jest jednym z wielu miejsc w Mieście Białystok działających na rzecz seniorów.

6. Pomoc rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze

MOPR podejmował działania skierowane do rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze, były to m.in.:

- rozpoznawanie i ocena sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- monitorowanie funkcjonowania rodzin, monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, systematyczny kontakt z rodziną i pomoc w rozwiązywaniu problemów,
- motywowanie członków rodziny do podejmowania działań aktywizujących i poprawiających sytuację rodziny, motywowanie do zmiany postawy rodziców,
- proponowanie rodzinie objęcia pomocą asystenta rodziny, wnioskowanie o przydzielenie rodzinie asystenta,
- obejmowanie świadczeniami pieniężnymi i niepieniężnymi z pomocy społecznej, w tym w formie opłacania posiłków w szkołach, przedszkolach i żłobkach,
- informowanie oraz pomoc w uzyskaniu świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- informowanie o możliwości korzystania ze wsparcia oferowanego przez organizacje pożytku publicznego (m.in. w formie paczek żywnościowych, wyprawki szkolnej, paczek świątecznych), wydawanie opinii do stowarzyszeń i fundacji w celu uzyskania wsparcia przez rodzinę,
- wskazywanie, zachęcanie i motywowanie rodziców/opiekunów do uzyskania pomocy specjalistycznej dziecku/dzieciom mającym problemy w sferze psychicznej i emocjonalnej (poradnie psychologiczno-pedagogiczne, poradnia zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży),
- wskazywanie możliwości, kierowanie i motywowanie do zgłaszania się i korzystania z konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego,

- udział w posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka i rodziny,
- informowanie o możliwości uczestnictwa w mediacji,
- kierowanie na warsztaty zwiększające umiejętności opiekuńczo-wychowawcze,
- motywowanie rodzin do podejmowania działań zmierzających do prawidłowego funkcjonowania poprzez udział w grupach socjoterapeutycznych,
- kierowanie dzieci do placówek wsparcia dziennego,
- wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” w przypadku wystąpienia przemocy domowej, występowanie z pismem zawiadamiającym o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- kierowanie do sądów wniosków o wgląd w sytuację dzieci i rodzin (107 wniosków), sprawdzenie prawidłowości wykonywania władzy rodzicielskiej,
- informowanie o możliwości złożenia wniosku w ZMK o lokal socjalny,
- podejmowanie interdyscyplinarnej współpracy z podmiotami zajmującymi się wsparciem rodzin i dzieci – pozostawianie pracowników socjalnych w kontakcie m.in. z asystentami rodziny, pedagogami szkolnymi, wychowawcami dzieci, pracownikami placówek wsparcia dziennego (światlic), kuratorami sądowymi, funkcjonariuszami Policji, pracownikami ochrony zdrowia, organizacjami pozarządowymi.

7. Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego

MOPR udzielał pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego. Liczba osób, którym udzielono pomocy po opuszczeniu jednostki penitencjarnej – 102.

Pomoc tę świadczone w następujących formach:

- udzielano informacji o uprawnieniach do świadczeń z pomocy społecznej i możliwych formach wsparcia; przyznawano pomoc finansową, posiłki w Dziennym Domu Pomocy Społecznej, świadczone pracę socjalną,
- wskazywano podmioty na terenie miasta Białegostoku udzielające pomocy w formie schronienia (m.in. w Stowarzyszeniu Penitencjarnym „Patronat”), posiłku, żywności, odzieży,
- świadczone poradnictwo specjalistyczne, w tym rodzinne, psychologiczne, prawne; prowadzono poradnictwo dotyczące terapii dla rodzin (współuzależnionych), kierowano do poradni odwykowych w celu podjęcia leczenia (wskazywano dostępne poradnie); motywowano do zachowania trzeźwości,
- motywowano do zachowań zgodnych z normami życia społecznego oraz unikania sytuacji związanych z łamaniem prawa,
- potwierdzano prawo do świadczeń opieki zdrowotnej,
- informowano o możliwości ubiegania się o ustalenie stopnia niepełnosprawności,
- informowano o podmiotach oferujących pomoc medyczną i terapeutyczną,
- zobowiązywano do rejestracji w urzędzie pracy; motywowano do utrzymywania stałego kontaktu z urzędem pracy; informowano i kierowano na kursy i szkolenia oraz do udziału w projektach mających na celu aktywizację społeczno-zawodową, motywowano do aktywnego poszukiwania pracy,
- informowano o zasadach ubiegania się o przydział mieszkania z zasobów gminy, o możliwości uzyskania dodatku mieszkaniowego oraz innych dodatków i motywowano do złożenia wniosku o ich uzyskanie; przyznawano zasiłki celowe na dofinansowanie opłat mieszkaniowych, wydawano zaświadczenia do celów ubiegania się o lokal socjalny,
- współpracowano ze służbą więzienną (m.in. wymiana informacji dotyczących osób osadzonych bądź opuszczających jednostki penitencjarne odnośnie ich zatrudnienia i dochodów uzyskiwanych z tego tytułu, a także potrzeby objęcia pomocą po opuszczeniu zakładu karnego) oraz z Zespołem Kuratorskiej Zawodowej Służby Sądowej.

Porozumienie o współpracy z Aresztem Śledczym w Białymstoku

W dniu 19 listopada 2024 r. podpisano porozumienie o współpracy w zakresie pomocy osobom opuszczającym Areszt Śledczy w Białymstoku i Oddział Zewnętrzny w Białymstoku, pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Białymstoku a Aresztem Śledczym w Białymstoku i Oddziałem Zewnętrznym w Białymstoku.

W ramach współpracy pracownicy socjalni MOPR będą świadczyli pracę socjalną na terenie Aresztu Śledczego w Białymstoku oraz Oddziału Zewnętrznego w Białymstoku, organizując pomoc osobom osadzonym i ich rodzinom w procesie wzmacniania lub odzyskiwania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Celem porozumienia jest podejmowanie starań na rzecz poprawy funkcjonowania osób opuszczających Areszt Śledczy w Białymstoku oraz Oddział Zewnętrzny w Białymstoku, a także udzielenie wsparcia ich rodzinom w przystosowaniu się do życia w środowisku społecznym.

III. POMOC OSOBOM DOZNAJĄCYM PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OSOBOM STOSUJĄCYM PRZEMOC

W ramach realizacji zadań zgodnie ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” pracownicy socjalni podejmowali następujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej:

1. Wypełniono 130 formularze „Niebieska Karta – A” wszczynające procedurę „Niebieskie Karty”.
2. Wypełniono 90 formularzy „Niebieska Karta – A” wszczynające procedurę „Niebieskie Karty”, w których osobą doznającą przemocy domowej było wskazane dziecko.
3. Uczestniczono w 3 206 spotkaniach grup diagnostyczno – pomocowych.
4. Informowano o możliwości udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym 484 osoby wskazane w procedurach „Niebieskie Karty” jako osoby stosujące przemoc domową.
5. Informowano o możliwości udziału w programie psychologiczno - terapeutycznym 383 osoby wskazane w procedurach „Niebieskie Karty” jako osoby stosujące przemoc domową.
6. Wypełniono 891 formularzy „Niebieska Karta – C” i 603 formularze „Niebieska Karta – D”.
7. Objęto działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” 1 689 osób doznających przemocy domowej, w tym: 785 kobiet, 107 mężczyzn i 797 dzieci.
8. Objęto pomocą w formie poradnictwa socjalnego 1 079 osób doznających przemocy domowej.
9. Wystosowano 197 wniosków/pism do sądu, Policji i MKRPA oraz innych instytucji.
10. Objęto wsparciem asystenta rodziny 81 rodzin, w których była realizowana procedura „Niebieskie Karty”.
11. Zapewniono ochronę 32 dzieciom na podstawie art. 12 a ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową. Pięcioro dzieci zostało umieszczonych u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej. Dwadzieścioro siedmiu dzieci umieszczono w placówce opiekuńczo - wychowawczej.
12. W 2024 r. zakończono łącznie 664 procedury „Niebieskie Karty”, w tym:
 - a) 524 w związku z ustaniem przemocy domowej i uzasadnionym przypuszczeniem, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej,
 - b) 140 w związku z rozstrzygnięciem o braku zasadności podejmowania działań.
13. W 24 procedurach zakończono działania z osobą stosującą przemoc.
14. Po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” podejmowano działania monitorujące wobec 1 846 osób.

Zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną i finansową zespołu interdyscyplinarnego. Zarządzeniem Nr 968/23 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 12 września 2023 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego został powołany nowy Zespół Interdyscyplinarny w Mieście Białystok. Obecnie w jego skład wchodzi 26 osób.

1. W 2024 r. na terenie Ośrodka odbyło się 7 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, na których podjęto 7 uchwał.
2. Na terenie Miasta Białystok w roku ubiegłym realizowano łącznie 1 215 procedur „Niebieskie Karty”, w tym:
 - a) 831 procedur „Niebieskie Karty”, które wpłynęły w 2024 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego w Mieście Białystok.
 - b) 384 procedury „Niebieskie Karty” kontynuowano z lat poprzednich.
3. W związku ze zmianą miejsca zamieszkania osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” przekazano 16 oryginałów procedur „Niebieskie Karty” do zespołów interdyscyplinarnych w innych gminach.
4. Do realizacji na 2024 rok przeszły 384 procedury „Niebieskie Karty”.
5. Do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło łącznie 1 074 formularze „Niebieska Karta – A”. Przedmiotowe formularze zostały wypełnione przez przedstawicieli podmiotów ustawowo do tego zobowiązanych:
 - pomocy społecznej – 237,
 - Policji – 745,
 - MKRPA – 2,
 - oświaty – 69,
 - ochrony zdrowia – 16,
 - organizacji pozarządowych – 4,
 - Żandarmeria Wojskowa – 1.

6. Liczba formularzy „Niebieska Karta – A” wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”, w których osobą, doznającą przemocy domowej była osoba niepełnoletnia (dziecko poniżej 18 roku życia) – 357.
7. Liczba formularzy „Niebieska Karta – A” wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”, w których osobą doznającą przemocy domowej była osoba starsza (powyżej 60 roku życia) – 120.

IV. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIELĘGNACJI ZASTĘPCZEJ

1. Wsparcie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pracownik socjalny, po powzięciu informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, przeprowadza rodzinny wywiad środowiskowy w tej rodzinie, dokonuje analizy sytuacji i w razie stwierdzenia, że rodzina przeżywa trudności, za jej zgodą, kieruje wniosek do Dyrektora MOPR, który przydziela rodzinie asystenta rodziny. Ponadto zgodnie z art. 109 § 2 pkt 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, sąd opiekuńczy może zobowiązać rodziców oraz małoletniego do określonego postępowania, w szczególności do pracy z asystentem rodziny.

Zadaniem asystenta rodziny jest pomoc rodzinie przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, wsparcie w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz praca z rodzicami biologicznymi, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w celu przywrócenia pełnej władzy rodzicielskiej.

W MOPR w Białymstoku w ramach stosunku pracy, w systemie zadaniowego czasu pracy wsparcia rodzinom udzielano w 2024 r. w ramach 18 etatów asystentów (w okresie całego roku następowała rotacja 21 asystentów, co wynikało z długotrwałych nieobecności, a w konsekwencji konieczności zawierania umów na zastępstwo. Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15.

Koszty zatrudnienia asystentów finansowane były z budżetu Miasta Białystok oraz dotacji budżetu państwa w ramach programu „Asystent rodziny w 2024 r.”.

W 2024 r. asystenci rodziny udzielili wsparcia 251 rodzinom. Liczba dzieci w tych rodzinach wynosiła 574, przy czym 81 z nich przebywało w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

1. Zadania realizowane przez asystentów rodziny MOPR:

- opracowano 102 plany pracy z rodziną we współpracy z pracownikami socjalnymi, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej,
- dokonano 274 okresowe oceny sytuacji rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny,
- zakończono współpracę z 91 rodzinami, 10 dzieci powróciło z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej,
- monitorowano funkcjonowanie 40 rodzin po zakończeniu pracy z rodziną,
- na wniosek sądu sporządzono 187 opinii o funkcjonowaniu rodzin,
- współpracowano z grupą diagnostyczną – pomocową w ramach Procedury „Niebieskie Karty” (odbyło się 126 posiedzenia tych grup z udziałem asystentów rodziny),
- udział w 50 zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej,
- podjęto 21 działań o charakterze interwencyjnym i zaradczym.

2. Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin z ustawy „Za życiem”.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” ze wsparcia asystenta rodziny może skorzystać każda kobieta w ciąży i jej rodzina oraz rodzina z dzieckiem, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę powstałą w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Rodzina jest wówczas uprawniona do poradnictwa, które jest koordynowane przez asystenta rodziny.

W 2024 r. nie odnotowano wpływu do MOPR wniosku o objęcie rodziny wsparciem asystenta rodziny z ustawy „Za życiem”, ale mimo to 7 kobietom w ciąży świadczone poradnictwo.

Pracownicy socjalni MOPR:

- przeprowadzili 99 wywiadów środowiskowych w celu rozpoznania i analizy sytuacji rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- uczestniczyli w 210 posiedzeniach zespołu do spraw opracowania okresowej oceny dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej,
- przesłali 92 opinie do PCPR i placówek opiekuńczo-wychowawczych z terenu innych powiatów,
- prowadzili monitoring sytuacji dziecka zagrożonego kryzysem w 154 rodzinach.

Warsztaty „Wspieramy relacje rodziców z dziećmi”

Asystenci rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku zorganizowali w grudniu 2024 r. zajęcia warsztatowe pt. „Wspieramy relacje rodziców z dziećmi”. Celem tych warsztatów było nabycie umiejętności efektywnej komunikacji w rodzinie, wyrażania uczuć, akceptacji oraz uznania, a także zaspokojenie potrzeb emocjonalnych.

Uczestnicy mieli okazję rozwijać swoje uzdolnienia artystyczne poprzez prace manualne oraz wspólnie uczyć się uważności w zakresie opieki nad zwierzętami w okresie zimowym.

Podczas warsztatów dzieci wraz z rodzicami miały okazję wykonać karmniki oraz uczestniczyć w dyskusji na temat konieczności troszczenia się o zwierzęta w zimie oraz mądrego dokarmiania ptaków.

Warsztaty służyły również m.in.:

- rozwijaniu komunikacji między członkami grupy warsztatowej,
- nauce wyrażania ekspresji – czuć radości, zadowolenia lub smutku i nudy (nazywaniu emocji),
- wyzwoleniu w dzieciach i ich rodzicach siły twórczej i zaspokajaniu potrzeb emocjonalnych, takich jak potrzeba bezpieczeństwa, przyjaźni, akceptacji i uznania, zdrowej rywalizacji,
- dowartościowaniu członków rodziny dzięki nabywaniu nowych umiejętności oraz spożytkowaniu ich uzdolnień i wiadomości.

W zajęciach wzięło udział 19 dzieci wraz z ich rodzicami.

Warsztaty zostały sfinansowane ze środków Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku w wysokości 3 750 zł.

2. Rodziny zastępcze

W 2024 r. ze świadczeń pieniężnych do dnia 31.12.2024 r. skorzystały 203 rodziny zastępcze, w których przebywało łącznie 282 dzieci i pełnoletnich wychowanków pozostających w dotychczasowych rodzinach zastępczych oraz 6 rodzinnych domów dziecka, w których przebywało 42 dzieci i pełnoletnich wychowanków pozostających w dotychczasowych rodzinnych domach dziecka.

Tabela Nr 17. Świadczenia pieniężne przyznane rodzinom zastępczym

Formy pomocy	Typy rodzinnej pieczy zastępczej						Łącznie kwota w zł
	Rodzina zastępcza spokrewniona		Rodzina zastępcza niezawodowa		Rodzina zastępcza zawodowa		
	liczba świadczeń	kwota w zł	liczba świadczeń	kwota w zł	liczba świadczeń	kwota w zł	
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej	2 048	1 886 481	650	836 330	483	580 566	3 303 377
Jednorazowe świadczenie pieniężne na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka do rodzinnej pieczy zastępczej	18	27 000	9	13 500	10	12 146	52 646
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	29	23 945	9	6 300	16	9 779	40 024
Zdarzenia losowe lub inne zdarzenia mające wpływ na jakość sprawowanej opieki	91	181 098	15	29 970	13	43 466	254 534
Utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	—	—	—	—	33	28 812	28 812
Koszty przeprowadzenia niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	—	—	—	—	5	25 000	25 000

Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji: zawodowej rodziny zastępczej; rodzinnego domu dziecka; osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich; rodzin pomocowych (ze składkami na ubezpieczenie społeczne i fundusz pracy)	—	—	—	—	254	992 826	992 826
Łącznie	2 186	2 118 524	683	886 100	814	1 692 595	4 697 219

Tabela Nr 18. Tabela zbiorcza rodzinnej pieczy zastępczej otrzymującej świadczenia

Forma rodzinnej pieczy zastępczej								Łącznie	
Rodzina zastępcza spokrewniona		Rodzina zastępcza niezawodowa		Rodzina zastępcza zawodowa		Rodzinny dom dziecka			
liczba rodzin	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci	liczba RDD	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba dzieci
142	176	48	59	13	47	6	42	209	324

Tabela Nr 19. Świadczenia pieniężne przyznane rodzinnym domom dziecka

Formy pomocy	Rodzinny dom dziecka	
	liczba świadczeń	kwota w zł
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej	431	565 107
Jednorazowe świadczenie pieniężne na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka do rodzinnej pieczy zastępczej	9	13 500
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka	18	12 492
Zderzenie losowe lub inne zdarzenie mające wpływ na jakość sprawowanej opieki	6	14 488
Utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	60	128 006
Koszty przeprowadzenia niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	3	31 140
Pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką lub funkcjonowaniem Rodzinnego Domu Dziecka	3	5 340
Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji: prowadzącego rodzinny dom dziecka; osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich (ze składkami na ubezpieczenie społeczne i fundusz pracy)	131	694 886
Łącznie	661	1 464 959

Świadczenia fakultatywne przyznawane rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka udzielane były w oparciu o zasady określone w Zarządzeniu Nr 128/24 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 9 lutego 2024 r. w sprawie określenia zasad, przyznawania świadczeń pieniężnych rodzinom zastępczym, rodzinom pomocowym, prowadzącym rodzinne domy dziecka na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Zarządzeniu Nr 1374/24 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 20 grudnia 2024 r. w sprawie określenia zasad, przyznawania świadczeń pieniężnych rodzinom zastępczym, rodzinom pomocowym, prowadzącym rodzinne domy dziecka na zasadach przewidzianych w ww. ustawie.

Na terenie Miasta Białegostoku na dzień 31.12.2024 r. prowadzone były 2 rodzinne domy dziecka oraz pełniło funkcję 9 rodzin zastępczych zawodowych, w tym 1 rodzina pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego oraz 1 rodzina specjalistyczna. Natomiast na terenie Powiatu Białostockiego prowadzone były 3 rodzinne domy dziecka oraz pełniło funkcję 2 rodziny zastępcze zawodowe, na rzecz których właściwym do wypłaty świadczeń i wynagrodzeń jest Miasto Białystok.

Do dnia 31.12.2024 r. wypłacono wynagrodzenie 13 zawodowym rodzinom zastępczym, w tym 2 rodzinom zastępczym o charakterze pogotowania rodzinnego i 2 rodzinom zastępczym specjalistycznym; 6 osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka; 9 osobom do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi przebywającymi w rodzinnych domach dziecka i przy pracach gospodarskich oraz 6 rodzinom pomocowym. Wynagrodzenie było również wypłacane 13 osobom do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi przebywającymi w zawodowych rodzinach zastępczych i przy pracach gospodarskich oraz 2 rodzinom pomocowym.

W roku sprawozdawczym na terenie innych powiatów umieszczono 74 dzieci z Miasta Białegostoku. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku na podstawie zawartych porozumień wydatkował środki finansowe na ww. dzieci na rzecz 20 powiatów.

Tabela Nr 20. Wydatki z tytułu utrzymania dzieci pochodzących z terenu Miasta Białegostoku, zamieszkujących na terenie innych powiatów

Formy pomocy	Typy rodzinnej pieczy zastępczej								Łącznie kwota w zł
	Rodzina zastępcza spokrewniona		Rodzina zastępcza niezawodowa		Rodzina zastępcza zawodowa		Rodzinny dom dziecka		
	liczba świadczeń	kwota w zł	liczba świadczeń	kwota w zł	liczba świadczeń	kwota w zł	liczba świadczeń	kwota w zł	
Wydatki z tytułu utrzymania dzieci na terenie innego powiatu	521	536 293	345	406 561	24	20 936	55	37 739	1 001 529
Wydatki z tytułu umów zleceń zawodowych rodzin zastępczych i RDD z innych powiatów	199	71 805	121	36 804	23	35 123	52	43 572	187 304
Łącznie wydatki poniesione na podstawie zawartych porozumień z innymi powiatami	720	608 098	466	443 365	47	56 059	107	81 311	1 188 833

W 2024 r. na terenie Miasta Białegostoku przebywało 33 dzieci i osób pełnoletnich pozostających w dotychczasowej rodzinnej pieczy zastępczej pochodzących z terenu 8 innych powiatów, umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

Tabela Nr 21. Dochody z tytułu utrzymania dzieci pochodzących z terenów innych powiatów, umieszczonych w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Białegostoku

Dochody zrealizowane na podstawie zawartych porozumień z innymi powiatami	Dochody z tytułu utrzymania dzieci z terenu innego powiatu (kwota w zł)	Dochody z tytułu umów zleceń zawodowej rodziny zastępczej za opiekę nad dziećmi z innych powiatów (kwota w zł)	Łącznie kwota w zł
	412 656	62 120	474 776

3. Usamodzielnianie wychowanków

Na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze przysługuje pomoc z tytułu usamodzielnienia.

Tabela Nr 22. Usamodzielnianie wychowankowie rodzin zastępczych

Pomoc na kontynuowanie nauki		Pomoc na usamodzielnienie		Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej		Razem
Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Kwota świadczeń (w zł)
43	239 495	19	113 398	23	59 542	412 435

Tabela Nr 23. Usamodzielniani wychowankowie placówek opiekuńczo – wychowawczych

Pomoc na kontynuowanie nauki		Pomoc na usamodzielnienie		Pomoc na zagospodarowanie		Razem
Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł)	Kwota świadczeń (w zł)
40	266 474	7	64 822	12	30 000	361 296

Łączne wydatki budżetowe za 2024 r. dotyczące usamodzielnianych wychowanków (na podstawie ustawy o pomocy społecznej i ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) wyniosły 818 800 zł, pomocy udzielono 136 osobom.

W 2024 r. usamodzielniono:

- 75 wychowanków rodzin zastępczych na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 51 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 10 wychowanków placówek określonych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

4. Instytucjonalna piecza zastępcza

W 2024 r. w związku z realizacją zadania z zakresu zawartych porozumień w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie 4 dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów poniesiono wydatki w wysokości 451 325 zł:

- 2 dzieci w Regionalnej Placówce Opiekuńczo-Terapeutycznej w Ignatkach,
- 2 dzieci w Placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego „Perełka” w Kuźnicy.

W 2024 r. do poszczególnych placówek opiekuńczo-wychowawczych wydano 87 skierowań, w tym:

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom pod Modrzewiem” – 4,
- Pogotowie Opiekuńcze – 13,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. dr Ireny Białówny – 13,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Moje Miejsce” – 8,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Nadzieja” – 6,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Jedynka” – 15,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Radość” – 9,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Dom Powrotu – 11,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom w Lesie” – 8.

W 2024 r. na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku realizował zadanie związane z ponoszeniem opłat za wyżywienie i zakwaterowanie dziecka pozbawionego opieki i wychowania rodziców, umieszczonego w zakładzie opiekuńczo-leczniczym. Miasto Białystok z tego tytułu poniosło opłatę w łącznej wysokości – 80 250 zł:

- 1 dziecko w Zakładzie Opiekuńczo – Leczniczym w Wierzbicach – 41 839 zł,
- 1 dziecko w Zakładzie Opiekuńczo – Leczniczym w Siemiatyczach – 38 411 zł.

W 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku przystąpił do rządowego programu wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2024 r. w ramach którego dofinansowano ze środków Funduszu Pracy zadanie własne powiatu w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej wynagrodzenia i pochodne w łącznej wysokości – 186 120 zł dla:

- 12 rodzin zastępczych zawodowych,
- 6 prowadzących rodzinny dom dziecka,
- 2 rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego.

W 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku również przystąpił do rządowego programu o dofinansowanie ze środków Funduszu Pracy zadania własnego powiatu w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w ramach rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024 – 2027” w postaci dodatku motywacyjnego wg Uchwały nr 61 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r., w łącznej wysokości – 111 093,20 zł.

5. Zadanie realizowane przez MOPR w Białymstoku jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

Prezydent Miasta Białegostoku wyznaczył Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Miasta Białegostoku. Zadanie to w MOPR realizuje Zespół ds. Pieczy Zastępczej. W roku sprawozdawczym pracowali w nim koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, pracownicy socjalni, psycholodzy i pedagog.

Wsparciem pracowników ZPZ w 2024 r. objęto łącznie 224 rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka, w tym:

- 149 rodzin zastępczych spokrewnionych,
- 55 rodzin zastępczych niezawodowych,
- 14 rodzin zastępczych zawodowych,
- 6 rodzinnych domów dziecka.

Łącznie w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka przebywało 324 wychowanków. Wsparciem pracowników Zespołu ds. Pieczy Zastępczej objęci byli także wychowankowie pieczy zastępczej realizujący indywidualny program usamodzielnienia (IPU w 2024 r. realizowało 436 wychowanków).

Zespół realizował zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej poprzez:

1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Podejmowano działania promocyjne mające na celu upowszechnienie idei rodzicielstwa zastępczego i budowanie życzliwej atmosfery społecznej wobec rodzin zastępczych oraz ich wychowanków poprzez: rozpowszechnianie ulotek i plakatów informacyjnych „I Ty możesz zostać rodziną zastępczą”, zamieszczanie na stronie internetowej MOPR informacji dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, ofert Ośrodka skierowanych do rodzin zastępczych oraz informacje o działaniach skierowanych do opiekunów zastępczych i wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej. Pracownicy Zespołu promowali rodzicielstwo zastępcze podczas „Pikniku u Mamy”, który odbył się w dniu 25 sierpnia 2024 r. na terenie rzymskokatolickiej parafii pw. Królowej Rodzin w Białymstoku oraz imprezy plenerowej „Powitanie jesieni”, która odbyła się w dniu 21 września 2024 r. w ogrodzie przy budynku MOPR, ul. Biała 13/33 w Białymstoku. W pojazdach komunikacji miejskiej w Białymstoku, na monitorach LCD, przez okres 30 dni emitowano spoty informacyjne promujące ideę rodzicielstwa zastępczego.

2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych.

Na wniosek sądu sporządzono 34 opinie o kandydatach do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (osoby niepozostające w związkach oraz małżeństwa – łącznie 43 osoby). W ramach opiniowania kandydaci spotkali się z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej lub pracownikiem socjalnym w miejscu swego zamieszkania oraz wzięli udział w badaniach psychologicznych.

W procedurze kwalifikacyjnej na niezawodową rodzinę zastępczą wzięło udział 9 kandydatów. W ramach procedury kwalifikacyjnej kandydaci spotkali się z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej lub pracownikiem socjalnym oraz psychologiem i pedagogiem.

Zakończono szkolenie PRIDE dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, w którym wzięło udział 13 osób. Na wniosek kandydatów wydano 12 zaświadczeń kwalifikacyjnych.

3. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

Opiekunowie zastępczy uczestniczyli w warsztatach i szkoleniach, zorganizowanych przez Fundację „DIALOG” w ramach działalności Ośrodka Szkoleniowo-Konsultacyjnego. Konkurs na realizację zadania publicznego pod nazwą „Wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej poprzez prowadzenie ośrodka konsultacyjno-szkoleniowego” ogłosił Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku.

4. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.

W ramach działań Klubu Pieczy Zastępczej Ośrodka Konsultacyjno-Szkoleniowego organizowano spotkania, które łączyły w sobie elementy grupy wsparcia i edukacji.

Jeden rodzinny dom dziecka i 4 zawodowe rodziny zastępcze skorzystały ze wsparcia 8 rodzin pomocowych.

Poza 2 zawodowymi rodzinami zastępczymi, we wszystkich zawodowych rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka zatrudnione były osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

W ramach Projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka korzystały ze sprzętu komputerowego i audiowizualnego.

5. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy.

W ramach Ośrodka Konsultacyjno-Szkoleniowego, wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej byli obejmowani mentoringiem. Wychowanków rodzinnej pieczy zastępczych do mentoringu typował organizator rodzinnej pieczy zastępczej.

6. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi.

Realizując zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej pracownicy Zespołu ds. Pieczy Zastępczej:

- byli w stałym kontakcie z przedstawicielami sądów, instytucji oświatowych, ośrodków zdrowia, świetlic socjoterapeutycznych, Policji, PCPR i innych instytucji działających na rzecz dzieci i rodziny, z ośrodkiem adopcyjnym, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, Fundacją „DIALOG” i innymi organizacjami pozarządowymi,
- brali udział w grupach diagnostyczno-pomocowych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny do pracy z rodzinami, wobec których istniało podejrzenie, że są dotknięte problemem przemocy w rodzinie,
- współpracowali z asystentami rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, pracownikami socjalnymi oraz innymi podmiotami organizującymi pracę z rodzinami.

7. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Wszyscy opiekunowie zastępczy, ich dzieci i wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej mieli możliwość skorzystania ze wsparcia psychologicznego i pedagogicznego. Z poradnictwa specjalistycznego skorzystały 144 osoby, udzielono 802 porady specjalistyczne.

Problematyka spotkań z opiekunami zastępczymi oraz wychowankami dotyczyła m.in.:

- konsultacji zgłaszanych trudności wychowawczych,
- wsparcia emocjonalnego w sytuacji straty, żałoby i kryzysu,
- wyznaczenia kierunku pracy terapeutycznej,
- motywacji do działań optymalizujących funkcjonowanie rodzin i poszczególnych jej członków,
- wsparcia emocjonalnego wychowanków usamodzielnianych oraz motywowania ich do podejmowania decyzji.

8. Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

Pomoc prawna świadczona była osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą w Ośrodku Interwencji Kryzysowej MOPR w Białymstoku.

9. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Oceny sytuacji dzieci dokonywane były na posiedzeniach z udziałem rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, pedagoga, psychologa, przedstawiciela ośrodka adopcyjnego, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, rodziców dziecka lub innych osób bliskich dziecku, a także asystentów rodziny, pracowników socjalnych, przedstawicieli przedszkoli oraz szkół i organizacji pozarządowych.

Na posiedzeniach sporządzono 431 ocen sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka wraz z opinią o zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy zastępczej, które następnie zostały przekazane do właściwego sądu. Ponadto przekazano do sądu 120 pism informujących o znaczących zmianach w sytuacji wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej lub opiekunów zastępczych. Sporządzono 68 ocen rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka.

10. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej.

Psycholodzy i pedagog ZPZ odwiedzali rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka w miejscu zamieszkania (71 spotkań). Psycholodzy sporządzili 48 opinii psychologicznych dotyczących aktualnego stanu psychofizycznego dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodzice i bliscy dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej mogli skorzystać z pomocy psychologów i pedagoga ZPZ (przeprowadzono 223 rozmowy i konsultacji z 71 rodzicami biologicznymi wychowanków).

Rodzice biologiczni i inni krewni mogli spotykać się także z wychowankami rodzinnej pieczy zastępczej w dostosowanych do tego pomieszczeniach na terenie MOPR (odbyło się 121 spotkań).

11. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7 ustawy, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Sporządzono 40 opinii o spełnianiu warunków do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w tym 34 opinie na wniosek sądu i 6 opinii na wniosek kandydatów.

Przeprowadzono 28 badań psychologicznych w celu sporządzenia okresowych opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

12. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

W rodzinach adopcyjnych zostało umieszczonych 9 dzieci, przebywających wcześniej w rodzinnej pieczy zastępczej.

13. Wydawanie opinii i zaświadczeń.

Sporządzano opinie dotyczące zasadności przyznania rodzinom zastępczym środków finansowych czy zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Na prośbę opiekunów zastępczych oraz usamodzielnianych wychowanków wydano 266 zaświadczeń.

14. Monitorowanie realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia, ich aktualizacji oraz udzielanie wsparcia usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej.

Ogółem realizowano 436 Indywidualnych Programów Usamodzielnienia (IPU). Realizacja programów była na bieżąco monitorowana przez pracownika socjalnego ZPZ lub koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Po raz pierwszy program opracowało 27 osób, 110 razy dokonano aktualizacji IPU oraz sporządzono 18 ocen. Pracownicy socjalni oraz koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej 661 razy spotkali się z usamodzielnianymi wychowankami pieczy zastępczej (udzielone wsparcie polegało m.in. na pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, motywowaniu do nauki i poszukiwaniu pracy, informowaniu i zachęcaniu do udziału w projektach oraz szkoleniach). Osoby usamodzielniane mogły korzystać również z pomocy psychologów i pedagoga ZPZ (26 osobom usamodzielnianym udzielono 105 porad).

Usamodzielniani wychowankowie kierowani byli do mieszkań treningowych będących w dyspozycji Dyrektora MOPR. Z pobytu w mieszkaniach treningowych skorzystało 23 usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej. Wszyscy usamodzielniani wspierani byli przez pracownika socjalnego ZPZ (odbyło się 405 spotkań, nawiązano 451 kontaktów telefonicznych z wychowankami skierowanymi do mieszkań chronionych). Zawarto 63 kontrakty mieszkaniowe z osobami ubiegającymi się o pobyt w mieszkaniu treningowym.

W 2024 r. na utrzymanie mieszkań treningowych wydatkowano kwotę 92 767 zł. Wychowankowie partycypowali w kosztach utrzymania mieszkania w wysokości zależnej od dochodu własnego. Z tytułu partycypacji wychowanków w kosztach utrzymania mieszkania uzyskano kwotę 21 974 zł. W mieszkaniach na bieżąco wymieniono zużyte wyposażenie oraz przeprowadzono potrzebne naprawy i remonty. Na zakup materiałów i wyposażenia do mieszkań wydatkowano kwotę 5 720 zł, koszt mebli wyniósł 13 749 zł, koszt remontu mieszkania przy ul. Białówny – 4 000 zł, koszt napraw – 1 538 zł.

15. Wprowadzanie danych do Centralnego Rejestru Pieczy Zastępczej.

W związku z Obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 października 2024 r. w sprawie określenia terminu wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających prowadzenie rejestru pieczy zastępczej, od dnia 15 października 2024 r. pracownicy ZPZ wprowadzali dane do Centralnego Rejestru Pieczy Zastępczej, aktualizowali je i usuwali.

Realizacja zadań przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej

W okresie sprawozdawczym w ZPZ pracowało 11 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Koordynatorzy objęli systematycznym wsparciem łącznie 122 rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka, w których przebywało 224 wychowanków. Odbyło się 1 373 spotkania koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z opiekunami zastępczymi. Ze wsparcia koordynatorów skorzystało 46 usamodzielnianych wychowanków.

Sprawowanie nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego

Na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, pracownik socjalny Zespołu ds. Pieczy Zastępczej, przy wsparciu koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, psychologów i pedagoga, sprawował nadzór nad realizacją praw i obowiązków łącznie

54 opiekunów tymczasowych ustanowionych przez sąd dla 66 małoletnich obywateli Ukrainy. Odbyło się 326 spotkań pracownika socjalnego z opiekunami tymczasowymi i ich podopiecznymi. Pracownik ZPZ kontaktował się także z innymi instytucjami, m.in. szkołami czy sądem. Do ewidencji małoletnich wpisano 2 dzieci (wykorzystano środki z Funduszu Pomocy Pieczy Zastępcza Ukraina w wysokości 30 zł).

V. ŚWIADCZENIA OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

Do zadań zleconych gminy, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, należy wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni, osobom posiadającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i posiadającym obywatelstwo polskie oraz osobom, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, spełniającym kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, przy jednoczesnym stwierdzeniu braku okoliczności, o której mowa w art. 12 ustawy o pomocy społecznej tj. ustaleniu, iż nie zachodzą dysproporcje między udokumentowaną wysokością dochodu, a sytuacją majątkową osoby lub rodziny wskazującą, że osoba ta lub rodzina jest w stanie przezwyciężyć trudną sytuację życiową wykorzystując własne zasoby majątkowe.

Decyzję potwierdzającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego – na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Postępowanie może być wszczęte również z urzędu lub na wniosek właściwego oddziału Wojewódzkiego Funduszu Zdrowia.

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie decyzji przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji, którym jest dzień złożenia wniosku, a w przypadku udzielenia świadczenia w stanie nagłym – dzień udzielenia świadczenia, chyba że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

W 2024 r. wydano 456 decyzji w sprawie uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni (zgodnie z art. 7 ust. 2 – 4 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych), w tym 321 decyzji przyznających, 27 decyzji odmownych, 48 decyzji wygaszających uprawnienie – na podstawie postępowania z urzędu oraz 60 decyzji umarzających postępowanie w sprawie przyznania uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej.

VI. REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W ramach realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej MOPR w 2024 r. dofinansował:

- likwidację barier technicznych, w komunikowaniu się, architektonicznych,
- zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny,
- uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- działalność warsztatów terapii zajęciowej,
- rehabilitację dzieci i młodzieży.

Tabela Nr 24. Zestawienie zbiorcze zadań z zakresu rehabilitacji społecznej

Nazwa zadania		Liczba wniosków	Liczba zrealizowanych wniosków	Kwota wypłaconego dofinansowania (w zł)
Bariery techniczne		118	101	322 798
Bariery w komunikowaniu się		29	25	50 849
Bariery architektoniczne		64	37	560 827
Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze		2 905	2 794	4 099 523
Sprzęt rehabilitacyjny		63	51	86 187
Turnusy rehabilitacyjne	Dorośli	802	652	1 334 250
	Dzieci	119	84	251 444
Warsztaty terapii zajęciowej				3 776 531
Razem		4 100	3 744	10 482 409

Tabela Nr 25. Zestawienie zbiorcze zadań z zakresu rehabilitacji dzieci i młodzieży

Rehabilitacja dzieci i młodzieży	Liczba wniosków	Liczba zrealizowanych wniosków	Kwota wypłaconego dofinansowania (w zł)
Bariery techniczne	5	3	8 960
Bariery w komunikowaniu się	34	27	74 176
Bariery architektoniczne	3	2	31 755
Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	375	367	579 610
Sprzęt rehabilitacyjny	11	7	6 451
Razem	428	406	700 952

Na terenie Białegostoku w 2024 r. funkcjonowały cztery warsztaty terapii zajęciowej, gdzie rehabilitacji poddawanych było 120 osób, w tym 110 niepełnosprawnych mieszkańców miasta Białegostoku, przy czym 7 uczestników warsztatów z różnych względów zostało skreślonych z listy uczestników, w tym 1 z uwagi na podjęcie zatrudnienia.

Tabela Nr 26. Informacja o działających na terenie Miasta Białegostoku warsztatach terapii zajęciowej

Nazwa jednostki prowadzącej WTZ	Siedziba warsztatu (ul.)	Liczba uczestników	Rodzaj schorzeń i dysfunkcji uczestników warsztatu	Budżet w zł (środki PFRON)	Kwota dofinansowania wypłaconego przez MOPR ze środków PFRON (stan na 31.12.2024 r.)
Fundacja AC ul. Legionowa 14/16 lok. 104	Storczykowa 7	25	upośledzenie umysłowe, schorzenia współistniejące	842 400	790 832
Spółdzielnia SNB, ul. Kraszewskiego 26/2	Kraszewskiego 26/2	22	dysfunkcja narządu wzroku, schorzenia współistniejące	741 312	688 862
Caritas Archidiecezji Białostockiej ul. Warszawska 32	Knyszyńska 12a	40	upośledzenie umysłowe i inne przyczyny niepełnosprawności	1 347 840	1 301 927
Stowarzyszenie „My Dla Innych” ul. Morelowa 23	Transportowa 4	30	choroby psychiczne, upośledzenie umysłowe, schorzenia współistniejące	1 010 880	994 910
Razem		117	X	3 942 432	3 776 531

Ponadto MOPR realizował program „Aktywny samorząd” finansowany ze środków PFRON i od dnia 1 marca 2024 r. do dnia 31 sierpnia 2024 r. przyjmował wnioski dotyczące udziału w Module I ww. programu w następujących obszarach:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania samochodu dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia lub ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu ruchu,

Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy dla osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu ruchu,

Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy dla osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,

Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania samochodu dla osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu.

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,

Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku,

Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia lub ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,

Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia lub ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,

Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności,

Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości) dla osób ze stopniem niepełnosprawności,

Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości) dla osób ze stopniem niepełnosprawności,

Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego dla osób niepełnosprawnych do 16 roku życia lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się.

W okresie od 28 października 2024 r. do 30 listopada 2024 r. przyjmowane były wnioski o dofinansowanie w programie „Aktywny samorząd” w Module I Obszar E – pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej – nowym zadaniu, mającym na celu zwiększenie niezależności oraz szans na aktywizację społeczną i zawodową osób z niepełnosprawnością poprzez poprawę dostępności do wentylacji domowej pod koncentrator tleny lub respiratorem. Pomoc polegała na wypłacie dodatku w kwocie 100 zł miesięcznie na pokrycie kosztów opłaty za energię elektryczną w formie refundacji kosztów energii elektrycznej, związanych ze zwiększonym jej zużyciem w związku ze stałym, intensywnym korzystaniem z koncentratora tleny lub respiratora.

W ramach programu „Aktywny samorząd” wpłynęło 230 wniosków, z czego 61 dotyczyło Obszaru E – pomocy w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej. 171 wniosków zostało pozytywnie zweryfikowanych pod względem formalnym i przeznaczonych do dofinansowania (w tym 58 wniosków z Obszaru E). Zawarto 112 umów dofinansowania na kwotę 1 105 312 zł (w obszarach A, B i C); jedna osoba nie podpisała umowy. Przyznano dodatek do opłat za energię elektryczną 58 osobom w łącznej kwocie 22 400 zł.

Ośrodek na realizację programu otrzymał środki finansowe PFRON w łącznej wysokości 1 277 791 zł.

Zakończenie realizacji zadania dla wniosków złożonych w 2024 r., zgodnie z dokumentami programowymi obowiązującymi realizatorów programu „Aktywny samorząd”, nastąpi do 15 kwietnia 2025 r.

W 2024 r. MOPR realizował Moduł I programu „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością” finansowany ze środków PFRON, w ramach którego udziela się pomocy finansowej w formie świadczenia na sfinansowanie wymaganego udziału własnego w zakupie lub naprawie wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie. O świadczenia mogli ubiegać się obywatele Ukrainy z niepełnosprawnością przebywający w Białymstoku w związku z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy, spełniający łącznie następujące warunki:

- 1) ich pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznany za legalny, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy,
- 2) posiadali, w przypadku osób pełnoletnich, dokument potwierdzający I lub II stopień niepełnosprawności, wydany w ramach ukraińskiego systemu orzekania o niepełnosprawności, a odnośnie osób małoletnich dokument potwierdzający I lub II stopień niepełnosprawności, wydany

w ramach ukraińskiego systemu orzekania o niepełnosprawności, a w przypadku jego braku przedstawili oświadczenie lub oświadczenie opiekuna o jego posiadaniu.

W ramach Modułu I programu „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością” wpłynęły 4 wnioski o udzielenie świadczenia. Pozytywnie rozpatrzone zostały 3 wnioski. Kwota przyznanych i wypłaconych świadczeń wyniosła łącznie 562 zł. Ośrodek na realizację programu otrzymał środki finansowe PFRON w wysokości 7 000 zł.

VII. ŚWIADCZENIA RODZINNE, POMOC Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO, ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE, DODATKI MIESZKANIOWE, INNE DODATKI

1. Świadczenia rodzinne

Kryterium dochodowe do świadczeń rodzinnych wynosiło 674 zł na osobę w rodzinie, natomiast w rodzinie, w której jest dziecko niepełnosprawne – 764 zł na osobę w rodzinie.

Zasiłek rodzinny na dziecko wypłacany jest w wysokości:

- do 5 lat – 95 zł,
- powyżej 5 lat do 18 lat – 124 zł,
- powyżej 18 lat do 24 lat – 135 zł.

W 2024 r. przyjęto 6 831 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych, wydano 10 465 decyzji dla 8 436 rodzin.

Tabela Nr 27. Realizacja świadczeń rodzinnych

L.p.	Wyszczególnienie	Kwota wydatków (w zł)	Liczba świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne	6 246 186	55 151
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, z tego z tytułu:	3 484 787	31 458
2.1.	urodzenia dziecka	157 681	178
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	250 912	691
2.3.	samotnego wychowywania dziecka	713 076	3 568
2.4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	869 912	8 386
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego	317 842	5 798
2.6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	14 422	191
2.7.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 160 942	12 646
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (w.1 + w.2)	9 730 973	86 609
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	17 522 570	81 302
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	72 401 718	24 069
6.	Specjalne zasiłki opiekuńcze	71 372	135
7.	Zasiłki dla opiekuna	69 089	112
8.	Świadczenia opiekuńcze (w.4 + w.5 + w.6 + w.7)	90 064 749	105 618
9.	Razem (w.3 + w.8)	99 795 722	192 227
10.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	561 000	561
11.	Świadczenie rodzicielskie	3 101 406	3 425
12.	Razem świadczenia rodzinne	103 458 128	196 213
13.	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	136 000	34
14.	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, z tego:	11 465 593	14 103
14.1	na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników	55 787	362
15.	Składki na ubezpieczenia zdrowotne	2 278 910	8 427
	Razem	117 338 631	219 139

Dział Świadczeń Rodzinnych MOPR, zgodnie z Uchwałą nr XLII/463/05 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 30 maja 2005 r., w 2024 r. wypłacił podwyższony dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka 171 rodzinom w liczbie 178 świadczeń, na kwotę 78 841 zł.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku ustalenia, że mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wojewoda wydaje decyzję przyznającą świadczenia rodzinne, które wypłaca organ właściwy. W 2024 r. w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wypłacono 2 464 świadczenia, na kwotę 2 031 669 zł.

Dokonano zwrotu nienależnie pobranych świadczeń w wysokości 782 202 zł.

2. Świadczenie wychowawcze – Program „Rodzina 500+”

Dział Świadczeń Rodzinnych MOPR kontynuuje realizację programu „Rodzina 500+” w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego współpracując z Podlaskim Urzędem Wojewódzkim.

W ramach tego Programu rodzinom, gdzie przynajmniej jeden jej członek pracuje lub przebywa za granicami Polski, przy spełnieniu uprawnień podanych przez Podlaski Urząd Wojewódzki świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości 500 zł miesięcznie na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągany w rodzinie.

Tabela Nr 28. Świadczenie wychowawcze - Program „Rodzina 500+”

Wyszczególnienie	Kwota wydatków (w zł)	Liczba świadczeń
Świadczenie wychowawcze	66 349*	155*

*Dane dotyczą świadczeń przyznanych w ramach koordynacji przez Podlaski Urząd Wojewódzki

W 2024 r. w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego:

- wypłacono 155 świadczeń na kwotę 66 349 zł,
- dokonano zwrotu nienależnie pobranych świadczeń w wysokości 106 026 zł.

3. Fundusz alimentacyjny i dłużnicy alimentacyjni

3.1. Fundusz alimentacyjny

W 2024 r. przyjęto 988 wniosków o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Wydano 977 decyzji przyznających dla 661 rodzin, w których było 1 071 osób uprawnionych do tych świadczeń. W 2024 r. dokonano zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 123 710 zł.

Tabela Nr 29. Fundusz alimentacyjny

Wyszczególnienie	Kwota wydatków (w zł)	Liczba świadczeń
Fundusz alimentacyjny	5 847 795	13 505

3.2. Dłużnicy alimentacyjni

W 2024 r. dokonano zwrotu przez dłużników alimentacyjnych należności z tytułu:

- wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 3 846 464 zł (w tym odsetki 2 367 278 zł),
- wypłaconej zaliczki alimentacyjnej – 274 650 zł.

Tabela Nr 30. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych

Wyszczególnienie	Liczba podjętych działań	Liczba podjętych działań, które doprowadziły do wzrostu ściągальności należności wymienionych w art. 28 ust. 1 pkt 1-4 ustawy
Przeprowadzone przez organ właściwy dłużnika wywiady alimentacyjne oraz odebrane oświadczenia majątkowe	220	56
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz z oświadczenia majątkowego	199	46
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy	42	14

Poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	102	0
Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	73	9
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	44	3
Wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, w tym:	54	0
na podstawie art. 5 ust. 3a ustawy	22	0
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego	47	6
Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	17	1
Skierowanie do starosty wniosku o uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	29	X
Przekazanie informacji gospodarczej do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy	417	X

4. Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy przyznawano na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (na wniosek osoby uprawnionej) w drodze decyzji administracyjnej na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku.

W 2024 r. złożono 7 501 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego, wydano 7 859 decyzji w sprawie dodatku 4 331 rodzinom.

Przeprowadzono 928 rodzinnych wywiadów środowiskowych, w wyniku których wydano:

- 750 decyzji przyznających dodatek mieszkaniowy,
- 110 decyzji odmownych,
- 67 postanowień w sprawie umorzenia postępowania.

Środki wydatkowane na wypłatę dodatków mieszkaniowych wyniosły 14 368 155 zł.

Tabela Nr 31. Realizacja dodatków mieszkaniowych

Wyszczególnienie zarządców mieszkań	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Liczba dodatków mieszkaniowych	Średnia kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych
Komunalne	4 935 348	11 682	422,47
Spółdzielcze	5 494 560	15 509	354,28
Wspólnoty mieszkaniowe	2 447 077	8 198	298,50
Prywatne	358 376	655	547,14
TBS	898 890	2 508	358,41
Inne	233 904	590	396,45
Razem	14 368 155	39 142	367,08

5. Program osłonowy

Uchwałą Nr LXXIV/1012/23 Rady Miasta Białystok z dnia 18 września 2023 r. przyjęto gminny program osłonowy w zakresie zmniejszenia wydatków mieszkańców Miasta Białegostoku z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na lata 2024 – 2026. Pomoc finansowa osobom spełniającym kryteria przyznawana była w formie świadczenia pieniężnego w wysokości 50% należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zbieranymi w sposób selektywny.

W 2024 r. złożono 995 wniosków o przyznanie dodatku osłonowego, wydano 922 decyzje przyznające dodatek osłonowy i 66 odmawiających.

Tabela Nr 32. Realizacja dodatku osłonowego

Wyszczególnienie	Kwota wydatków (w zł)	Liczba świadczeń
Dodatek osłonowy	125 348	5 420

6. Dodatek osłonowy

Zadanie zlecone gminie ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym, który ma zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności.

Zgodnie z art. 2 ust. 5 i ust. 6 ustawy o dodatku osłonowym, dodatek osłonowy wynosił jednorazowo:

- 1) 228,80 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- 2) 343,20 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,
- 3) 486,20 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
- 4) 657,80 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Dodatek osłonowy, w przypadku, gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglopodobnymi, zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków, wynosił jednorazowo:

- 1) 286 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- 2) 429 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,
- 3) 607,75 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
- 4) 822,25 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Tabela Nr 33. Realizacja dodatku osłonowego

Wyszczególnienie	Kwota wydatków (w zł)	Liczba świadczeń
Dodatek osłonowy	2 860 498	9 090

W 2024 r. złożono 10 435 wniosków o dodatek osłonowy.

7. Dodatek gazowy

Zadanie zlecone gminie ustawą z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu.

Dodatek gazowy przysługiwał w formie rekompensaty z tytułu stosowania ceny maksymalnej paliw gazowych lub stawek za świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych, za każdy miesiąc kalendarzowy. Rekompensata ustalana jest zgodnie ze wzorem wskazanym w ww. ustawie.

Tabela Nr 34. Realizacja refundacji podatku VAT dla odbiorcy paliw gazowych

Wyszczególnienie	Kwota wydatków (w zł)	Liczba świadczeń
Refundacja VAT	354 980	685

W 2024 r. złożono 879 wniosków o przyznanie rekompensaty z tytułu stosowania ceny maksymalnej paliw gazowych. Wydano 698 informacji przyznających dodatek 313 osobom.

8. Bon energetyczny

Zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania bonu energetycznego dla gospodarstw domowych reguluje ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego.

W 2024 r. na realizację zadania wydatkowano łącznie 4 689 361 zł.

Tabela Nr 35. Realizacja bonu energetycznego

Wyszczególnienie	Kwota wydatków (w zł)	Liczba świadczeń
Bon energetyczny	4 552 777	12 595

W 2024 r. złożono 14 449 wniosków o przyznanie bonu energetycznego. Wydano w tym zakresie 12 612 informacji przyznających.

VIII. POMOC MATERIALNA O CHARAKTERZE SOCJALNYM

Zadanie udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Białystok od dnia 1 sierpnia 2019 r. zostało powierzone Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie w Białymstoku.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego przysługuje zamieszkałym na terenie Miasta Białystok:

- uczniom szkół publicznych, niepublicznych i niepublicznych szkół artystycznych o uprawnieniach publicznych szkół artystycznych oraz słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia,
- wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.

O stypendium szkolne może ubiegać się uczeń, jeżeli spełnia łącznie poniższe warunki:

- miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia nie jest większa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej (w 2024 r. kwota ta wynosiła 600 zł),
- jego miejscem zamieszkania jest Miasto Białystok.

Wysokość stypendium szkolnego ustalana jest indywidualnie dla każdego ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie tej występuje bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Miesięczną wysokość stypendium szkolnego ustala się w oparciu o dochody na osobę w rodzinie ucznia mieszczące się przedziałach dochodowych:

- dochód do 420 zł - wysokość stypendium wynosi od 167,40 zł do 179,80 zł,
- dochód powyżej 420 zł do 480 zł - wysokość stypendium wynosi od 130,20 zł do 142,60 zł,
- dochód powyżej 480 zł do 600 zł - wysokość stypendium wynosi od 99,20 zł do 111,60 zł.

Stypendium szkolne było realizowane w postaci całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów poniesionych wydatków, do kwoty przyznanego w decyzji stypendium szkolnego, na podstawie złożonych dokumentów potwierdzających ich poniesienie przez wnioskodawcę lub pełnoletniego ucznia.

Zasiłek szkolny może być przyznany bez względu na dochód uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego (maksymalna wysokość zasiłku wynosi 620 zł).

Tabela Nr 36. Pomoc materialna o charakterze socjalnym

Forma pomocy	Liczba uczniów, którym wypłacono świadczenie	Kwota świadczeń (w zł)
Stypendium szkolne	519	463 002
Zasiłek szkolny	33	20 460

IX. ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE DLA POSIADACZY KARTY POLAKA

Na podstawie ustawy o Karcie Polaka cudzoziemcowi, który wystąpi do wojewody z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na pobyt stały z tytułu posiadania Karty Polaka, na jego wniosek, może być przyznane świadczenie pieniężne przeznaczone na pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej. Świadczenie pieniężne na okres do 9 miesięcy przyznaje wojewoda właściwy do przyjęcia wniosku. Wypłaty świadczenia dokonuje w okresach miesięcznych starosta wskazany przez wojewodę w decyzji przyznającej świadczenie pieniężne jako właściwy ze względu na miejsce pobytu osoby uprawnionej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jest to zadanie z zakresu administracji rządowej, przy czym do jego realizacji w Mieście Białystok został wyznaczony MOPR.

Tabela Nr 37. Świadczenia pieniężne dla posiadaczy Karty Polaka

Forma pomocy	Liczba osób/rodzin	Liczba osób w rodzinach	Kwota świadczeń w zł
Świadczenie pieniężne dla posiadaczy Karty Polaka	224	281	2 512 686

X. ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE NA PODSTAWIE USTAWY O REPATRIACJI

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wypłaca repatriantom świadczenia na pokrycie kosztów przejazdu, pomoc na zagospodarowanie i bieżące utrzymanie, poniesionych w związku z osiedleniem się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W 2024 r. udzielono pomocy 6 rodzinom (12 osób) na kwotę 199 538 zł.

XI. WSPARCIE SENIORÓW

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku w 2024 r. podejmował szereg działań, wynikających z konieczności zapewnienia pomocy osobom starszym, samotnym, chorym i niepełnosprawnym, które mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem.

Poza przyznawaniem świadczeń z pomocy społecznej, w tym w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, MOPR kontynuował Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 (Moduł I i II).

Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia na rzecz osób w wieku 60 lat i więcej, poprzez organizowanie usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich oraz poprawa bezpieczeństwa i możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych, przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

W ramach Modułu I, Rada Miasta Białystok podjęła uchwałę z dnia 25 marca 2024 r. Nr LXXXII/1123/24, zmieniającą uchwałę w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, wprowadzającą możliwość przyznawania usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich oraz określającą sposób rozliczania wykonywania takich usług oraz udzielanie wsparcia społecznego, w tym poprzez zaangażowanie wolontariuszy, informowanie o dostępie do pomocy psychologicznej, ułatwienie dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej, a także pomoc w czynnościach dnia codziennego m.in. dostarczenie zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, leki, ciepły posiłek, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku ogłosił konkurs na realizację zadania w zakresie usług sąsiedzkich. Do końca 2024 r. nie wpłynął żaden wniosek o objęcie tą formą wsparcia.

W ramach Modułu II, usługę całodobowej opieki na odległość świadczone przy użyciu tzw. „opaski bezpieczeństwa”. Bezpłatną usługę wsparcia w formie „opaski bezpieczeństwa” wraz z usługą teleopieki świadczone 587 zamieszkującym w Białymstoku seniorom w wieku 60 lat i więcej.

Dzięki „opiece na odległość” Seniorzy mieli poczucie, że w sytuacji nagłego zagrożenia, poprzez naciśnięcie przycisku alarmowego w opasce bezpieczeństwa, sygnał o niebezpieczeństwie zostanie przekazany do stale działającego centrum monitoringu. Dyspozytor centrum monitoringu podejmował działania celem udzielenia seniorowi pomocy adekwatnej do zdiagnozowanej sytuacji, np. zapewniając wsparcie emocjonalne przez telefon, prosząc o pomoc osobę bliską bądź wzywając służby ratunkowe.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” wpisał się w działania Miasta Białystok w zakresie tworzenia starszym mieszkańcom miasta warunków do pełnego udziału w życiu społecznym.

XII. WSPÓŁPRACA MOPR Z INNYMI PODMIOTAMI

W celu zapewnienia pomocy osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej MOPR współpracował z licznymi podmiotami, w tym organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi, a w szczególności z:

- Dziennym Domem Pomocy Społecznej w Białymstoku,
- Środowiskowymi Domami Samopomocy, Warsztatami Terapii Zajęciowej,
- Wojewódzkim i Powiatowym Urzędem Pracy w Białymstoku, doradcami zawodowymi, pracodawcami,
- Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- Zarządem Mienia Komunalnego,
- Centrum Aktywności Społecznej,
- Miejskim Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- placówkami ochrony zdrowia, w tym z lekarzami rodzinnymi, pielęgniarkami środowiskowymi; poradniami zdrowia psychicznego, m.in. Ośrodkiem Psychiatrii i Psychoterapii Dzieci i Młodzieży „Eureka”,
- szkołami, przedszkolami i żłobkami,
- poradniami psychologiczno-pedagogicznymi,
- komisariatami Policji, Strażą Miejską w Białymstoku, sądami, kuratorami sądowymi,
- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Izbą Wyróżnień, klubami abstynenckimi, poradniami i ośrodkami terapii, w tym m.in. Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii

dla Młodzieży i Dorosłych „ETAP”, Młodzieżowym Ośrodkiem Konsultacji i Terapii, Ośrodkiem Leczenia Uzależnień „Virtus”,

- Polskim Czerwonym Krzyżem, Polskim Komitetem Pomocy Społecznej, Caritas Archidiecezji Białostockiej, Prawosławnym Ośrodkiem Miłosierdzia Diecezji Białostocko-Gdańskiej „Eleos”,
- Stowarzyszeniem „My Dla Innych”, Stowarzyszeniem Wspierania Aktywności Niepełnosprawnych Intellektualnie „Aktywni”, Towarzystwem Przyjaciół Chorych „Hospicjum”, Stowarzyszeniem „Ku Dobrej Nadziei”, Stowarzyszeniem na rzecz rodziny i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym HOLOS, Stowarzyszeniem Pomocy Rodzinie „Droga”, Stowarzyszeniem Pomocy Rodzinie i Dzieciom „Szansa”, Stowarzyszeniem Blżej Siebie Białystok-Eindhoven, Stowarzyszeniem Wspierania Środowisk Lokalnych „Aktywne Osiedle” Białystok, Kościołem Zielonoświątkowym „Zbór Dobra Nowina”, Centrum Pomocy Dzieciom Stowarzyszenia „Klanza”, Stowarzyszeniem Penitencjarnym „Patronat”, Spółdzielnią Socjalną „Sukurs”, Fundacją „Spe Salvi”, Fundacją „Dialog”, Fundacją „Sowelo”, Fundacją „Okno na Wschód”, Fundacją „LABORO”, Fundacją „NIL SINE NUMINE”, Fundacją Aktywacją, Fundacją Wytwórnia Szans, Stowarzyszeniem Na Rzecz Rozwoju HEKTOR, Parafią pw. Bł. Bolesławy Lament, Parafią pw. Św. Rocha, Chrześcijańską Służbą Charytatywną,
- Ośrodkiem dla Uchodźców Urzędu do Spraw Cudzoziemców „Budowlani”,
- Uniwersytetem Trzeciego Wieku.

Praktyki, współpraca z uczelniami

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku od wielu lat współpracuje z uczelniami w zakresie organizacji studenckich praktyk zawodowych. W 2024 r. praktyki studenckie odbywało w MOPR 16 osób:

5 studentów na kierunku psychologii, Akademii Podlaskiej w Białymstoku – Akademia Nauk Stosowanych, 1 student kierunku asystent rodziny, Wyższej Szkoły Kształcenia Zawodowego we Wrocławiu, 1 student kierunku pracy socjalnej, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 1 student kierunku psychologii, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, 1 student kierunku metodyki i metodologii pracy socjalnej, Akademii Humanistyczno – Ekonomicznej w Łodzi, 2 studentów kierunku metodyki i metodologii pracy socjalnej, Wyższej Szkoły Nauk Pedagogicznych w Warszawie, 3 studentów kierunku pracy socjalnej Uniwersytetu w Białymstoku, 1 student kierunku pedagogiki resocjalizacyjnej Uniwersytetu w Białymstoku, 1 student kierunku bezpieczeństwo i prawo Uniwersytetu w Białymstoku.

XIII. KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W BIAŁYMSTOKU

Zatrudnienie

Na dzień 31.12.2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku zatrudniał 437 osób, spośród których 164 to pracownicy socjalni, 19 osób to asystenci rodziny, 2 pracowników MOPR przebywało na urloпах bezpłatnych i wychowawczych.

360 pracowników MOPR posiadało wykształcenie wyższe, 12 osób – średnie, 62 osoby – policealne, 2 osoby – zasadnicze zawodowe i 1 osoba – podstawowe. Specjalizację I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiadały 32 osoby (w tym 25 pracowników socjalnych), a specjalizację II stopnia – 14 osób (w tym 13 pracowników socjalnych). Specjalizację z organizacji pomocy społecznej posiadało 31 osób (w tym 9 pracowników socjalnych).

W 2024 r. MOPR zorganizował staż dla 5 osób. Z 1 osobą zawarto porozumienie o wykonywaniu świadczeń wolontarystycznych.

Podnoszenie kwalifikacji pracowników i udział w konferencjach

Pracownicy MOPR brali udział w kursach specjalistycznych, szkoleniach i innych formach kształcenia, podnosząc kwalifikacje i nabywając umiejętności niezbędne do właściwego wykonywania zadań.

W roku sprawozdawczym 712 osób (282 pracowników Ośrodka niektórzy wzięli udział w kilku szkoleniach) uczestniczyło w 67 szkoleniach (w tym superwizja dla pracowników socjalnych – 13 osób, superwizja z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej – 17 osób, superwizja dla pracowników Zespołu ds. Pieczy Zastępczej w tym koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej – 17 osób, superwizja dla pracowników OIK – 11 osób, superwizja dla asystentów rodziny – 17 osób), natomiast 49 osób wzięło udział w 6 konferencjach.

Tematyka szkoleń dotyczyła m.in. problematyki przeciwdziałania krzywdzeniu dzieci, przeciwdziałania przemocy domowej, pracy z osobą z zaburzeniami psychicznymi oraz Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach.

W 2024 r. pracownicy Zespołu ds. Pieczy Zastępczej uczestniczyli również w:

- szkoleniach: „Dzieci bez opieki przebywające w pieczy zastępczej”, „Zadania rozwojowe”, „Praca z dziećmi doświadczającymi przemocy”, „Bezpieczeństwo pracowników socjalnych w związku

z wykonywaniem obowiązków służbowych”, „Profilaktyka powikłań procesu żałoby u dzieci i młodzieży oraz profilaktyka samobójstw”, „Przemoc a zaginięcia i kryzysy suicydalne nastolatków”, „Praca z osobą z zaburzeniami psychicznymi”, „Profesjonalnie o FASD”, „Dzieci cudzoziemskie w pieczy zastępczej”, „Zarządzanie stresem, kontrolowanie emocji oraz równowaga prawa – życie”, szkolenie w zakresie przeciwdziałania krzywdzenia dzieci,

- konferencjach: „Pomóc po krzywdzie. Jak chronić i wspierać nasze dzieci?”, „Zrozumieć, aby zapobiec”,
- Superwizja z elementami Dialogu Motywującego.

W ramach samokształcenia pracownicy korzystali także z zasobów biblioteki, będącej na stanie Zespołu ds. Pieczy Zastępczej oraz Ośrodka Interwencji Kryzysowej, posiadającej szeroką ofertę literatury z zakresu tematyki pieczy zastępczej oraz diagnozowania, kompensowania i wspomagania rozwoju dzieci i młodzieży, wsparcia w opiece i wychowaniu dziecka, interwencji kryzysowej.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Białymostku

mgr Agnieszka Górka

14.04.2026r.

XIV. PRZEPISY PRAWNE

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku zadania realizował w oparciu o wymienione akty prawne:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283, z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49),
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1673),
4. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 323, z późn. zm),
5. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2024 r. poz. 1615, z późn. zm.),
6. Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1335),
7. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2024 r. poz. 266, z późn. zm.),
8. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 44, z późn. zm.),
9. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 129),
10. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna (Dz.U. z 2024 r. poz. 246),
11. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2024 r. poz. 917),
12. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151),
13. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572),
14. Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2025 r. poz. 132),
15. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2024 r. poz. 1576),
16. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz.U. z 2023 r. poz. 192),
17. Ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz.U. z 2022 r. poz. 1105),
18. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750, z późn. zm.),
19. Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz.U. z 2024 r. poz. 953),
20. Ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz. U z 2025 r. poz. 290),
21. Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz.U. z 2024 r. poz. 1509),
22. Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorów energii elektrycznej w 2023 roku oraz 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1288, z późn. zm.),
23. Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. z 2025 r. poz. 204)
24. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829),
25. Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 340, z późn. zm.),
26. Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U z 2024 r. poz. 167 z późn. zm.),
27. Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (M.P. z 2023 r. poz. 881),
28. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Białegostoku na lata 2021-2030 przyjęta Uchwałą Nr XXXV/509/21 Rady Miasta Białystok z dnia z dnia 25 stycznia 2021 r.,
29. Program Pomocy Społecznej Miasta Białegostoku na lata 2021-2024 przyjęty Uchwałą Nr XXXII/486/20 Rady Miasta Białystok z dnia 23 listopada 2020 r.,
30. Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 przyjęty uchwałą nr XXXII/482/20 Rady Miasta Białystok z dnia 23 listopada 2020 r.,
31. Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Białegostoku na lata 2024-2026 przyjęty Uchwałą Nr LXXVII/1084/23 Rady Miasta Białystok z dnia 18 grudnia 2023 r.,
32. inne ustawy i przepisy wykonawcze.

XV. INFORMACJA O REALIZACJI PROGRAMU POMOCY SPOŁECZNEJ NA LATA 2021-2024

Tabela Nr 38. Zestawienie wartości wskaźników przyjętych w Programie

Tabela nr 56: Zestawienie wartości wskaźników przyjętych w Programie					
L.p.	Działanie	Wskaźnik	Wartość wskaźnika w 2023 r.	Wartość wskaźnika w 2024 r.	Wartość wskaźnika do końca realizacji Programu*
1. ZASPOKOJENIE NIEZBĘDNYCH POTRZEB OSÓB I RODZIN W TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ					
	Zaspokojenie niezbędnych potrzeb osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej	Liczba osób i rodzin oraz osób w rodzinach, którym decyzją przyznano świadczenie z pomocy społecznej.	5 201	5 772	Spadek
		Liczba osób, którym przyznano pomoc społeczną w formie dożywiania.	6 895	5 883	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba osób i rodzin oraz osób w rodzinach, którym świadczone prace socjalną.	9 317	7 049	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba osób korzystających z interwencji kryzysowej i poradnictwa specjalistycznego, w szczególności prawnego, psychologicznego i rodzinnego.	2 350	1 976	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
2. AKTYWIZACJA I REINTEGRACJA OSÓB I RODZIN W CELU ŻYCIOWEGO USAMODZIELNIENIA					
2.1	Pomoc osobom bezrobotnym i nieaktywnym zawodowo zagrożonym wykluczeniem społecznym	Liczba osób uczestniczących w Centrum Integracji Społecznej/Klubie Integracji Społecznej.	59	32	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba osób, które w wyniku świadczenia pracy socjalnej uzyskały status osoby bezrobotnej bądź poszukującej pracy.	527	398	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba osób, które podjęły zatrudnienie w wyniku upowszechniania ofert pracy oraz informowania o wolnych miejscach pracy.	3 693	1 780	Wzrost
		Liczba osób przeszkolonych w ramach szkoleń indywidualnych i grupowych.	233	212	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
2.2	Pomoc osobom bezdomnym	Liczba osób objętych usługami doradczymi (grupowymi i indywidualnymi).	977	702	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba osób bezdomnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej.	511	358	Spadek/Utrzymanie na zbliżonym poziomie

	i zagrożonym bezdomnością	Liczba osób bezdomnych objętych pomocą streetworkerów.	150	150	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba miejsc schronienia.	291	301	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba zawartych (w danym roku) indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.	7	5	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
2.3	Pomoc osobom i rodzinom, w których występuje uzależnienie od alkoholu	Liczba porad udzielonych osobom nadużywającym alkoholu oraz współuzależnionym członkom rodzin w ramach punktów konsultacyjnych oraz punktów konsultacyjno-informacyjnych dla osób z problemami alkoholowymi.	3 840	3 922	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba wniosków skierowanych do MKRPA o leczenie osoby uzależnionej.	315	273	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną z uwagi na występujące uzależnienie od alkoholu.	331	349	Spadek
2.4	Pomoc cudzoziemcom	Liczba realizowanych indywidualnych programów integracji.	188	161	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba cudzoziemców korzystających z pomocy społecznej.	417	349	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba rodzin cudzoziemców, które otrzymały wsparcie w formie dopłaty do najmu mieszkania.	0	0	Utrzymanie na tym samym poziomie
2.5	Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	Liczba osób, którym udzielono pomocy po opuszczeniu zakładu karnego.	113	101	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową, realizowany przez MOPR we współpracy z Aresztem Śledczym.	40	44	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba osób, które ukończyły program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową, realizowany przez MOPR we współpracy z Aresztem Śledczym.	15	12	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
3. WSPARCIE OSÓB CHORYCH, NIEPEŁNOSPRAWNYCH, STARSZYCH I SAMOTNYCH					
3.1	Pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi	Liczba osób skierowanych do środowiskowych domów samopomocy.	100	102	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba osób, które skorzystały z usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania.	9	8	Wzrost

		Liczba osób, które skorzystały z mieszkań adaptacyjnych i treningowych.	15	11	Utrzymanie na zbliżonym poziomie/wzrost
		Liczba osób objętych wsparciem w formie klubowej.	76	86	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania.	511	517	Wzrost
		Liczba osób, które skorzystały ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z chorobą Alzheimera.	14	18	Utrzymanie na zbliżonym poziomie/Wzrost
		Liczba mieszkańców Miasta Białegostoku umieszczonych w domach pomocy społecznej na terenie Miasta Białegostoku i innych powiatów.	243	237	Wzrost
		Liczba mieszkańców Miasta Białegostoku oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej.	84	145	Spadek
		Liczba osób objętych programem osłonowym w zakresie zmniejszania wydatków poniesionych na leki.	1 643	1 267	Wzrost
		Liczba osób objętych programem osłonowym w zakresie zmniejszania wydatków z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.	827	645	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
		Liczba osób objętych usługami asystenta osoby niepełnosprawnej.	255	871	Utrzymanie na zbliżonym poziomie/Wzrost
		Liczba osób objętych usługami wolontariusza osoby niepełnosprawnej.	33	61	Utrzymanie na zbliżonym poziomie/Wzrost
		Liczba osób uczestniczących w zajęciach zorganizowanych przez Kluby Seniora.	219	293	Utrzymanie na tym samym poziomie/Wzrost
		Liczba programów/projektów skierowanych na aktywność międzypokoleniową.	1	1	Wzrost
3.2	Pomoc osobom potrzebującym wsparcia ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność				
3.3	Pomoc osobom starszym i samotnym				
4. POMOC RODZINOM PRZEŻYWAJĄCYM TRUDNOŚCI OPIEKUNICZO-WYCHOWAWCZE					

Pomoc rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze	Liczba rodzin objętych asystą rodzinną (w tym na wniosek pracownika socjalnego oraz zobowiązanych przez sąd).	268	99	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach i warsztatach poszerzających kompetencje wychowawcze m.in. w „Szkoła dla Rodziców”.	85	3 262	Utrzymanie na zbliżonym poziomie/Wzrost
	Liczba dzieci objętych opieką i wychowaniem w placówkach wsparcia dziennego.	483	318	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
	Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w grupach socjoterapeutycznych, Treningu Zastępowania Agresji, Treningu Umiejętności Społecznych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.	0	0	Utrzymanie na zbliżonym poziomie/Wzrost
	Liczba osób korzystających z poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w sytuacji wystąpienia problemów opiekuńczo-wychowawczych.	256	266	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
5. ORGANIZOWANIE SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ				
Organizowanie społeczności lokalnej	Liczba podmiotów podejmujących współpracę w organizowaniu społeczności lokalnej.	0	2	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
	Liczba wydarzeń lokalnych.	0	2	Utrzymanie na zbliżonym poziomie
	Liczba wolontariuszy biorących udział w działaniach na rzecz organizowania społeczności lokalnej.	0	0	Utrzymanie na zbliżonym poziomie

*Przyjęta wartość wskaźnika założona przy opracowywaniu Programu na lata 2021-2024

Analiza wartości wskaźników wskazuje iż, cele szczegółowe (zadania) są realizowane są zgodnie z potrzebami.

10.04.2025r.
N. Skowba
Cielie

WZ. PREZYDENTA MIASTA
Rafał Rudnicki
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Łodzi
mgr Agnieszka Górską

ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA
Eliż Agnieszka Cybulko

14.04.2025r.

15 KWI. 2025

